

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Repele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgönyvclm: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 151.

Mejelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Évész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több.

A kereskedelem veszedelme.

S. O. S! A bajba jutott hajók vészjelzése ez s azt jelenti angolul, hogy: „Save our souls!”, magyarul: „Mentsétek meg lelkeinket!” Románia kereskedelmének hajója közel van ahihoz, hogy zátonyra jusson. Sem a kapitány, sem pedig a kormányos nem vezették úgy a hajót, mint ahogyan kellett volna... Fél szem, nagy gyakorlati tudás, fölöttébb nívós gondolkodás, irányítás és nagy elfogulatlanság kell egy ilyen nagy hajó jó vezetéséhez. És ha nem sikerül a végzetes, több léken át betóduló vizet kellő erőmegfeszítéssel kiszivattyuzni, akkor a hajó el kell, hogy merüljön. Érdekes, hogy a vészjelet nem a hajó kapitánya röpi világgá, hanem annak utasai: a kereskedők. Még soha sem volt olyan általános, egyhanguan és jogosan siránkozó, elkeseredett a kereskedő-világ hangulata és oly hangos a panasza, mint mostanában. De nem is csoda! Egyszerre szakadt rájuk két igen rossz törvény, minden átkos és végzetes gyorsan mutatkozó súlyos következményeivel. Az egyik elvette a tőzsdei választott bíróság áldásos és bevált jó intézményét, amely minden nyugati országban abszolút nélkülözhetetlennek bizonyult. A másik szerencsétlenség pedig a kontár kezekkel, minden körültekintés, előrelátás és gyakorlati szaktudás híjával ránk zúdított majdnem humoros kényszereregyezési törvény, amely direkt felhívás a koringórá, buzdítás a rosszhiszemű adósok számára, hogy ime egy jó, talán az egyetlen üzlet, amelyen itt még keresni lehet!

Hogy példával szolgáljak a sok közül: Egyik itteni nagy vállalatból valamelyik oravicai kereskedő a múlt hónapban 180.000 lej kártéki árut rendelt. Minthogy az esetleg rosszhiszemű hitel igénybevétel esetére az új kényszereregyezési törvényben büntető szankció alig is látható és ha egyes különleges esetekben van is, úgy azok igen-igen enyhék — a mi jó emberünk 10 nap előtt, legártatlanabb arccal fizetéseképtelenséget jelentett be és a kényszereregyezés virányos mezeje felé irányította vágyakozó tekintetét. Ez az egyetlen biztos és előnyös üzlet, amely ma Romániában még konjunkturális. Minden egyéb pang, de ez aztán lendületesen virul. A fentemlített példa csak egy szál illatos virág az óriási csokorból, amely napról-napra nagyobbodik és amelynek igazi aratási ideje januárban, februárban fog csak teljességében kifejlődni és mutatkozni.

De a baj sohasem jár egyedül. A külföld az említett két törvényen kívül a legutóbb hozott egyéb, a kereskedelemre hátrányos törvények miatt is nagyrészt megszüntette a nagykereskedőkkel való összeköttetést és hitelt. És akiknek szállítanak is árut, eme körülmények folytán olyan szigorú és kedvezőtlen feltételek és rövidre szorított terminusok mellett teszik, hogy az valósággal megdöbbenő. Mert ne feledjük, hogy ezt az új, lehetetlen kényszereregyezési törvényt a külföld is ismeri és az mindenre lehef inkább alkalmas, mint a hiteliünk megszilárdítására.

Hogy mennyire kontár kezek alkották azt az új törvényt, amely a tőzsdei választott bíróság megszüntetését mondja ki, misem bizonyítja ékebben, mint az, hogy az egy szóval sem gondoskodik egy átmeneti intézkedésről, amely ilyen fölöttébb fontos intézményt az ed-

Molnár Erzsébet ma este töredelmes vallomást tett.

Egyedül gyilkolta meg Koncznét. — A gyilkos leány részletesen elmondta a borzalmas gyilkosság lefolyását. — Sajat konyhakésével az ágyban ölte meg Koncznét, aki épen a Rombach-uccai gyilkosságot olvasta az újságban.

Koncz alhadnagy százszázalékos alibit igazolt.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A györi borzalmas gyilkosság nyomozása ügyében ma este szenzációs fordulat állott be. Mint jelentettük, Koncz Vilmos alhadnagy tegnap alibit igazolt egyik tanujával, de ezt az igazolást a nyomozás nem ismerte el. Ma este fél tíz órakor Gritzmann Gyula rendőrtanácsos, a nyomozó osztály főnöke ismét kihallgatta Molnár Erzsébetet, aki

megtörtén valotta be, hogy a gyilkosságot egyedül követte el.

A gyilkos leány részletesen elmondta a gyilkosság egész lefolyását. Mint mondja, tétét valami ellenállhatatlan lelki kényszer hatása miatt követte el, aminek nem volt képes ellentállani. A gyilkosságot hétfőn reggel határozta el. Felment Koncznéhoz és két konyhakést kért tőle azzal, hogy meg fogja azokat élesíteni. Az egyiket délután visszavitte, a másikat este ruhája alá rejtette és így állított be Koncznéhoz. Megbeszélés szerint, a mikor Koncz szobájába volt, a leány Koncznénál töltötte az éjszakát. Az asszonyt már ágyban találta. Levetkőzött és melléje feküdt. A kiélesített konyhakést észrevétlenül a párnája alá rejtette. Konczné újságot olvasott az ágyban és megjegyeztetett a Rombach-uccai gyilkosságra vonatkozólag

digi választott bíróság megszüntetésekor valamelyes megfelelő módon pótolná aminek elmulasztása nyilvánvaló jogfosztásnak tekintendő. Nagy vagyonokat hitelezett ki számos cég vevőinek az eddigi alapon, abban a hiszemben, hogy ezek a hitelezések a kikötött bíróság illetékessége folytán biztosítva vannak. Ezen illetékesség váratlan megszüntetésével pedig e nagyösszegű követelések nagyrészt kétesekké váltak.

Betetőzése mindezeknek, hogy eme két szerencsétlen és tökéletlen törvényhez, mint méltó harmadik csatlakozik a gyalázatosan rossz, magyar eredetű csődtörvény. Mert a törvények csődje: — a csődtörvény. Törvényparódia ez! Ugy vagyunk vele, mint amikor valakit egy egészen önhibáján kívül bekövetkezett szerencsétlenségért halállal büntetnek. Hát létezhetik avultabb, szomorúan nevetésesebb intézmény, mint a csődtörvény? Vajjon miért kell, hogy minden csőd eset biztos példává legyen? Olyan betegápolás ez, amelynél az ápolás folytán a szegény páciensnek okvetlenül el kell pusztulnia, mert biztos megsemmisülés felé rohan. Ime létezhetik-e eklatán-sabb bizonyíték ennek igazolására, mint Palku Lázár esete? Ez maga bevilágíthat erős reflektor gyanánt a csődtörvény egész dzsungeljébe. Miért kell a csődnek okvetlen halálos betegségnek lennie? Ellenkező példa erre egy több mint 30 év előtti, igen érdekes csőd eset. Istenben boldogult Szathmáry Gyula volt je-

Egyszerre a leány előrántotta párnája alól a kést és az asszony nyakába dőfte. Konczné felugrott az ágyban és dulakodni kezdett a leánnyal. A kés kiesett kezéből és az éjjeli szekrény alá hullott. A kétségbeesett dulakodás közben az asszony leesett ágyából valószínűleg a vérvesszeség következtében, elterült a földön.

Erre Molnár Erzsébet az éjjeli szekrény alá nyúlt, kivette a kést és a hörgő, szerencsétlen teremtést összeszurkálta.

Amikor látta, hogy Konczné halott, kivette a szekrényből a négyszáz pengőt és egy karkötő órát és magához vette. Az értékeket azért vitte el, hogy rablógyilkosság látszatát keltsse. A leány elmondta vallomásában, hogy azért követte el a gyilkosságot, mert otthon szülei szidalmazták a Konczszal folytatott viszonya miatt. Elakarta tenni láb alól az asszonyt, hogy Koncz, akibe szerelmes volt, elvehesse feleségül.

A pénzt és az arany karkötő órát megtalálták a leány lakásán, az általa jelzett helyen. Konczné holttestét felboncolták és a vizsgálat megállapította, hogy a gyilkos három szurást, tizenkét meiszést és három karcot ejtett rajta. Temetésé hónap délután lesz. A gyilkos leányt hónap átszállítják az ügyészségre.

les alispánunk. nyugdíjazása után ügyvédi praxisba kezdett. Mondhatom, hogy nem tett kárt a kar hírnevében. Kapott egyszer egy nagy erdőbirtok-perből eredő csődöt, amelyet — horribile dictu! — (lát ez is lehetséges?) két-három hónap alatt szerencsésen lebonyolított és ami még szokhatatlanabb és meglepőbb a hitelezők 50-60 százalékot kaptak követelésükből! Igaz, hogy ilyesmi sem előzőt, sem azután még nem fordult elő és kartársai annak idején nem a leghízelgőbb jelzőkkel illeték, sőt az állatvilág legürelmesebb képviselőjével hasonlították össze kedves kollegájukat, de ő ezzel nem törődött. Ritka puritánizmusa és büszke, becsületes öntudata kárpótolta őt minden gunyolódásért és csipkedésért. Eljárásának ragyogó példája azonban nem talált követőkre... Az a szerencsétlen áldozat, aki a csőd végzetes porondjára került, bizvást bucsuztatható Dante híres mondásával: „Lasciate ogni speranza!” (Hagyjatok fel minden reménnyel!)

Pedig volna mód arra, hogy egy csőd esete ne jelentse a hitelezés teljes csődjét! Kezeljék a csődöket úgy, hogy ne közpredának tekintsék, hanem nyujtsanak lehetőséget a hitelezőknek arra, hogy jogos követelésüknek legalább a megmenthető részét megkaphassák. Csodálatos dolognak tartom, hogy ezt a nyilvánvaló anomáliát olyan birkatürellemmel hagyják meg a kereskedők és nem is igen tesznek komoly kísérletet arra, hogy

Állapotnak megváltoztatására! Reméljük, hogy ez most, amikor a gyakori csődök aktualitása sajnos életkérdéssé teszi ennek a beteg helyzetek megjavítását, mégis csak fog valami történni eme szegényletes állapotnak a megjavítására. Itt a 12-ik óra! *Ne feledjük, hogy erős fegyvert csikarunk ezzel ki a rosszhiszemű adósok kezéből.* Itt az ideje, hogy a kereskedővilág kellő öntudatra ébredve, ekziszcenciális érdekeinek megvédésére a legnagyobb erőkkel sikra szálljon.

Van még egy reményünk. Hinni szeretnők azt, hogy illetékes vezető körök végre be fogják látni, hogy a legelhibázottabb az a kereskedőellenes irányzat, amely sajnos utóbbi kereskedelmi vonatkozású törvényeinken is vörös fonalként húzódik végig. Rá fognak jönni arra, hogy az ország jólétének a prosperáló, boldoguló, fejlődő kereskedelem a legkívánatosabb és legfontosabb tényezője, a jólét és boldogulás megalapozója, előidézője, a lendítő kereke. Hiszen az még az iparnál is fontosabb, mert hiába van, vagy lenne akár virágzó iparunk is, ha a lendítő kerék: a kereskedelem ezt nem hozza forgalomba és nem ad annak életet. Öngyilkosságot követ el az az ország, amely ellenséges indulattal kezeli az állam legfontosabb tényezőjét: a kereskedelmet. A kormány szent kötelessége lenne a kereskedelem útjából minden akadályt elgördíteni és nem ezer korlátot, gátakat és nehézségeket emelni eléje.

A felsorolt bajok sajnos nem az összesek, amik hazánk kereskedelmének kóros testén végzetesen rágódnak. Ezekon kívül bizony még igen sok külső és belső kór emészté beteg testét. Csak hogy úgy vagyunk vele, mint többféle betegséggel sújtott egyénnél: itt is a legakutabb bajok fájnak legjobban.

Kedvező tüneteket azonban — örömmel jegyzem fel — már látunk. Comsa szenátor e héten az aradi Kereskedelmi és Iparkamarában tartott megértő és igen nívós értekezése öröndetes, jobb korszaknak hajnali pirkadását látszik jelenteni. Legfőbb ideje. A szabad és jóindulattal kezelt virágzó kereskedelem egy örök körforgás eszköze, amely hivatva van arra, hogy az ország vérkeringését egészségessé tegye és ennek nyomában jólét és gondtalanság jusson emez. Isten áldotta ország minden lakosa számára!

Kerpel Izsó.

Sajtóháború Miklós régensherceg körül

Az ellenzéki lapok azzal vádolják a kormányt, hogy a dinasztia tekintélyét akarja aláásni. — Kiutasították Romániából az United Press tudósítóját, aki rémhíreket terjesztett a külföldi sajtóban.

(Bucurestiből telefonon jelenti az Aradi Közlöny tudósítója.) Az elmúlt hetekben, mint ismeretes, kínos incidens játszódott le Miklós régensherceg és egy taxisofőr között Bucurestiben. Ebből az alkalomból egy parlamenti folyóiratban Damian Mircea ismert bucuresti-i publicista nyílt levelet intézett Miklós régensherceghez, amelyben a legdurvább kifejezésekkel illette. A nyílt levél miatt a főügyesség felségvétség miatt eljárást indított Damian ellen. A folyóirat most ebből a számból második kiadást adott ki. Az ellenzék emiatt hevesen támadja a kormányt és azzal vádolják, hogy

a kormány finanszírozza azt a folyóiratot és a második kiadással azt a célt akarják elérni, hogy a dinasztia presztízsét aláássák.

Miklós régensherceg incidensével kapcsolatban a külföldi sajtóban olyan hírek láttak napvilágot, amelyek szerint

Miklós herceg helyzete tarthatatlanná vált a régensztanácsban.

A külügyminisztérium sajtóosztálya megállapította, hogy ezeket a híreket az angol United Press távirati iroda terjesztette. Ezért a külügyminisztérium sajtófenőke magához kérte a Bucurestiben tartózkodó angol lapok és távirati irodák tudósítóit.

A meghívásra csupán az United Press tudósítója nem jelent meg, mire a külügyminisztérium megtiltotta, hogy a jövőben ezen távirati iroda tudósítója Románia területén tartózkodhasson.

Egy északi főorvos lesz a Graf Zeppelin hajóorvosa.

Grünwald Ágoston dr. résztvesz a Graf Zeppelin északsarki expedícióján.

Eszékről jelentik: Grünwald Ágoston dr. nyugalmazott tiszti főorvos levelet intézett a Zeppelin-művek igazgatóságához, amelyben felajánlotta szolgálatait az északsarki expedícióban. Ajánlatára ma érke-

zett meg a válasz, amelyben értesítették a nyugalmazott főorvost, hogy március elejére teljesen készüljön el az utra, mert a Zeppelinen, mint hajóorvost fogják alkalmazni.

Elfoglak egy lakásfosztogató

budapesti „telefon-hiénát“

„Azonnal jöjjön a szanatóriumba, egyik rokona haldoklik.“ — Telefonúzenettel eltávoztatta a szobaleányt is. — A detektívek tetten érték a betörőt.

Budapestről jelentik: A rendőrség már napok óta folytat nyomozást egy telefonhiéna kézrekerítésére, aki különböző rémhírekkel elszalasztja hazulról a kiszemelt jómódu embereket és távollétük alatt kifosztja a lakást. Ma egy fiatalember dr. Székely néven telefonált Róth Ede budapesti gyárigazgató feleségének és emondotta, hogy egyik rokona, akit az Erzsébet-szanatóriumban ápolnak, utolsó óráit éli, úgy, hogy ha látni akarja, azonnal sietnie kell a szanatóriumba.

Az igazgató feleségének tényleg egy rokona feküdt a szanatóriumban. Mielőtt azonban az igazgató elment volna hazulról, élve a gyanúval, telefonált a rendőrségre, ahonnan több

detektív ment ki és lesbenállt a ház közelében.

Ahig ment el Róthné a lakásából, csengett a telefon.

A szobaleánnyal egy ismeretlen közölte, hogy urnójét végzetes szerencsétlenség érte és azonnal a Pajor-szanatóriumhoz kell mennie.

A szobaleány is elszökött és a lakás üresen maradt. Pár perc múlva egy fiatalember alkucsal behatolt a lakásba és fosztogatni kezdte. Ekkor jelentek meg a detektívek. A kihallgatás alkalmával megállapítást nyert, hogy a fosztogató Mandel László 33 éves állás nélküli kereskedő segéd. A nyomozás folyik bűntársai kézrekerítésére.

TARCA.

Batár és autó.

Irtá: FÜREDI VINCE.

D. gróf öfaisége I. Ferenc József császár és király legszemélyesebb hávei közé tartozott. Hatalmas birtokai voltak Felsőmagyarországon, de sokkal többre tartotta születési előkelőségét összes vagyonánál, úgy, hogy hozzá hasonló konzervatív gondolkodású főúr nem is volt a bécsi udvarnál. Annyira ment ebben, hogy még a diplomáciai szolgálatot sem tartotta magához méltónak s épen ezért az udvar levegője felett meg legjobban gondolkodásának. Néhány évvel fiatalabb volt a császárnál s nyugszólván vele telt el egész ifjusága, férjkorra s a császárhoz igaz nemcs alattvalói hírségén kívül életének emlékei és családi tradíciói, s meleg szeretet is fűzték.

Későn nősült s házasságából egyetlen fia született, akit az idős apák rajongásával vett körül. 1916-ban, a király halála után hirtelen visszavonult az udvartól és nagykiterjedésű birtokán élt, de igazi visszavonultsága akkor kezdődött, amikor ezen birtokokat kisajátították.

A csehszlovák köztársaság csupán annyit hagyott meg földjeiből, amennyin mintagazdaságot üzhetett, a kastélya körül elterülő gazdaságban, de a kastélyon belül tovább is folytatta konzervatív gondolkodásának megfelelő életmódját.

1918-ban fia is visszatért a harcterről de

a kisajátítások után a birtok nélkül maradt fiatal gróf nem tudott otthon maradni. Állandó nézeteltérései voltak édesapjával, aki azt szerette volna, ha fia otthon átveszi a birtokot, s nem értette meg a fia gondolkodását, aki nagyon is tudott és akart is alkalmazkodni a változott viszonyokhoz.

Ferenc gróf — mert így hívták az ifjú arisztokratát — végleg otthagyva az ősi kastélyt, Bécsbe ment és egyelőre csak azt tette, hogy sorra fedezte fel Bécsben azokat a menekült orosz arisztokratákat, akiket a háború előtről ismert, s akik nagyrészt osztálytársai voltak a cambridgei egyetemen. Ezekkel járt klubokba, ahol rengeteg pénzt nyertek és vesztettek a leghazárdabb kártyán s természetesen Ferenc gróf volt az, akit egy év alatt arra kényszerített a sok balszerencse, hogy apjához forduljon segítségért. D. gróf hazahívatta Ferenc grófot, s még egyszer megkísérelte rábeszélni, hogy maradjon otthon, de minden hiába volt. Ferenc gróf visszatért Bécsbe és folytatva a régi életmódot, rövidesen pénz nélkül maradt, de apját ismerve, nem mert hozzá folyamodni pénzért.

Egy napon, midőn már hetek óta nem fordult meg a kártyaklubokban, taxit íntett az ucca sarkára, ahol be akart szállni. De nem tette meg, hanem megölelte a sofőrt és azt mondta: szervusz. Felismerte régi jó barátját, W. orosz menekült arisztokratát. Miután elbeszéltek egymásnak életsorsukat, elhatározta Ferenc gróf, hogy új megélhetést keres és W. gróf rábeszélésére sofőr lett. Rövidesen ott

állt a két taxi egyenás mögött a platzon s a két barát épen csak hogy meg tudott élni.

D. gróf mitsem tudott fiáról s aggságában még egyszer látni kívánta. Bécsbe. Utoljára, amint mondta, azt a Bécsbe, amely, ha arcu-lata meg is változott, mégis csak a hajdankori Bécs volt, egykor telve a császári udvar ragyogásától, s a történelmi falak ott állanak helyükön. Az öreg gróf halála előtt még színpantani akart ebből a levegőből, s amint a vonat repítette a szép főváros felé, ahol tíz éven át nem volt s ahol egész életét leélte a legnagyobb fény és pompa között, telve tradícióval, szeme ragyogni, élénkíteni kezdett.

A pályaudvaron zárt kőfogatu várta, a melyről a grófi korona le volt vakarva, de helye még ott volt. Tíz éve nem használták, csak az öreg kegyelmes úr érkezésére hozták rendbe. A kocsis feszesen állt a bakon és sokan megnézték a polgári köztársasági Bécsben a szebb napok e visszamaradt emlékét. D. gróf a kocsi párnáján visszaalmodta boldogan a szép idöket.

Egyszerre lökést érzett, kiabálást és autótükkölést hallott. A szép batár reccsent egyet s a gróf kizuhant a kocsiából. Egy autó a Mi-löckergasse sarkán nekiszállt a kőfogatunak. A sofőr ijedten ugrott le az autóról s az öregur segítségére sietett, aki véresen és eszméletlenül elterülve feküdt a kövezeten.

— Apám — kiáltotta s oda borult a gróf halott arcára. — Apa és fia, konzervatívizmus, haladás, autó és batár — világnézetek — ittköztek össze, s áldozatul váltak egy boldog embert 1929-ben.

Rothermere lord óriási veszteségei a new-yorki tőzsdén.

Hírek szerint a lord vagyonának kétharmadát elvesztette a tőzsde fekete-napián. — Az amerikai tőzsdekrach katasztrófális hatása. — Újabb öngyilkosságok. — A Rockefeller-csoport vásárol.

A tőzsdék világháboruja előtt.

Budapestről jelentik: A newyorki tőzsdekrachnak messzeható következményei éreztetik hatásukat Európában is. Különös szenzációja azonban a newyorki fekete tőzsdénappal kapcsolatos eseményeknek az, hogy

a tőzsdekrachnak áldozatai között helyet foglal lord Rothermere, az ismert angol újságkirály is.

Lord Rothermere amerikai tőzsdevesztéseiről vasárnap érkeztek az első hírek a magyar fővárosba, ezeknek azonban akkor még nem nagyon adtak hitelt, különösen azért, mert a jelentésekből nem tűnt ki, hogy mily arányúak az állítólagos veszteségek. Általában az a vélemény keletkezett felül, hogy lord Rothermerét nem érheték súlyosabb veszteségek. Mára aztán kiderült, hogy a tőzsdepanik óriási kárt okozott a dugszdag angol újságkirálynak, amennyiben

lord Rothermere vagyonának körülbelül kétharmad részét veszítette a newyorki tőzsde fekete napján.

A hírek a magyar politikai életben nagy feltűnést keltettek.

New-Yorkból jelentik: A Wall streeti fekete-napok tegnap újból megismétlődtek. A tegnapi napon nagymennyiségű részvényt kették dobta piacra, így többek között nem sokkal az esti zárlat előtt

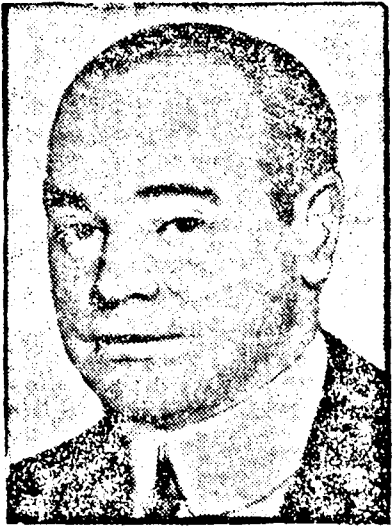
egy ismeretlen vevő 1.000.000 Standard Oil-részvényt vásárolt össze, darabját 50 dollárért. Az ismeretlen vásárló mögött a Rockefeller-csoportot sejtik.

A tegnapi nap vesztesége 7.750.000 dollárt tesz ki. Szeptember elseje óta az eddigi veszteségek egy milliárdot tesznek ki.

A new-yorki busszel kapcsolatban egyre nő az ország különböző területeiről bejelentett öngyilkosságok száma.

Az egyik nagy amerikai villamosági tröszt elnöke a fürdőszobába zárkózva, világítógázzal mérgezte meg magát. Mire rátaláltak, halott volt. A bankár egy millió dollárt veszített az utóbbi napokban.

James Riordan a Country Trust Corporation elnöke New-Yorkban öngyilkosságot követett el, mert a tőzsdekrach alkalmával óriási veszteségeket szenvedett.

Berlinből jelentik: A Baden-Badenből érkező hírek pénzügyi körökben szenzáció erejével hatottak. Mint ismeretes, a baden-badeni konferencia a nemzetközi jóvátételi bank helyének megállapításával foglalkozott. A konferencián részt vettek Amerika mindenható tőzsdekirályai is. Az amerikai pénzügyi egy kiváló tagja következőképpen nyilatkozott az amerikai piac és a világpiac kialakulásáról:

Egy csapásra összeomlottunk s ma ott állunk, ahol az 1893-ik és 1907-ik évi összeomlás után. E két válsággal kezdődött meg annak idején a tőzsdék világháboruja, amely az 1914—1918-iki világháborút megelőzte. Az özönvíz, amely bennünket utolért, elemi erővel áraszt el mindent. Az amerikai ipar különösen meg fogja szenvedni a válságot, amelynek első hatása a népesség vásárló erejének csökkenése lesz. A termelés csökkenése és az ezzel együtt járó munkanélküliség természetesen be fog következni. Tisztában kell lenni azzal, hogy mit jelent az, ha ötmillió polgár kétmillió dollárt veszít a tőzsdén. Ha ötmillió em-

ber elszegényedett, úgy ez a tény legalább 50 millió ember életében fogja közvetlen hatását

Maniu: Csupán a miniszteriumok számának csökkentéséről van szó. Kik irták alá a trónbeszédet? — Az új alminiszterjelöltek. — Elégedetlenek a miniszteriumi tisztviselők az inkadrálás miatt.

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor a régenstanács kihallgatáson fogadta Maniu Gyula miniszterelnököt. A kihallgatás után 12 órakor a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, amely délután két óráig tartott. A minisztertanácsról távozóban Maniu kijelentette az újságíróknak, hogy sohasem beszélt a kormány átalakításáról, hanem csak a miniszteriumok számának leszállításáról és kiegészítéséről, csupán ügyesmiről lehet szó és semmi másról.

A lapok értesülése szerint a trónbeszédet a következő miniszterek írják alá: Costachescu közoktatásügyi és kultuszminiszter, Raducanu munkaügyi és egészségügyi miniszter, Pan Halipa közmunkaügyi és közlekedésügyi miniszter, Vlad Aurel ipar- és kereskedelemügyi miniszter.

Ugyancsak a lapok jelentik, hogy néhány na-

Szívujaja miatt lett öngyilkos báró Montbach-Balogh Jenő.

Gróf Gyürky Lászlóné levele az Aradi Közlönyhöz. A levél világhírességet vet a fiatal földbirtokos öngyilkosságának igazi okára. — A báró még nem jegyezte el gróf Gyürky Mariettét.

(Arad, november 14.) Báró Montbach-Balogh Jenő nagyszalontai földbirtokos rejtélyes öngyilkossága még ma is foglalkoztatja a közvéleményt. Mint az Aradi Közlöny részletesen megírta, az öngyilkossággal kapcsolatban különféle hírek kerültek nyilvánosságra, amelyek igyekeztek megindokolni a fiatal báró végzetes tettét. Egyes hírek szerint szerelmi bánatában követte el tettét, beszéltek súlyos anyagi zavarairól és arról, hogy egy váltóügye keserítette el annyira a földbirtokost, hogy fegyvert ragadva, kioltotta életét. Ezek azonban mind feltevések voltak és a mai napig homály borította a tragédia okát. Ma levelet kapott az Aradi Közlöny gróf Gyürky Lászlónétól Vungáról és ez levél teljes világhírességet derít Montbach báró öngyilkosságának okára.

A grófnő elsősorban megemlíti azt a

Az Ipar- és Népbank tisztviselői perét az aradi járásbíróóság fogja letárgyalni.

(Arad, november 14.) Az Aradi Ipar- és Népbank tizenhat tisztviselője nevében dr. Sarbu György aradi ügyvéd pert indított az aradi iparhatóságnál, a felszámolásban lévő bank ellen és az iparhatóság nyugdíjalányai címen 4 millió 960.000 lejt állapított meg a tisztviselők részére. Dr. Fischer Jenő, a bank likvidáló bizottságának megbízásából a járásbíróósághoz felebbezett és kérte, hogy tüzzenek ki terminust. A járásbíróóság előtt megtartott tárgyaláson dr. Fischer azzal érvelt, hogy ez az ügy nem tartozott az iparhatóság elé, hanem rendes bírói eljárás tárgyát kell, hogy képezze. Kérte a járásbíróóságot, hogy a polgári perrendtartás 180. szakaszának idevonatkozó rendelkezése értelmében tegye át a törvényszékhez az iratokat. A járásbíróóság helyt adott a pergáló kifogásnak és ezt azzal indokolta, hogy miután az összeg meghaladja az 50.000 lejt, a törvényszék illetékes dönteni. Dr. Sarbu György ezzel szemben azt kérte a törvényszéktől, hogy mondja ki az aradi járásbíróóság illetékességét. Dr. Fischer

éreztetni. Az európai pénz. nézetem szerint főokozója volt az összeomlásnak. A legutóbb 18 hónap folyamán 1 és félmilliárd dollár idegen tőke volt Amerikában kapható, amelynek egy részét a válság után azonnal visszavonták. Az utolsó fél év folyamán nem lehetett amerikai kölcsönt elhelyezni, mert a kamatok túl magasak voltak és az európai pénz olcsó volt. A háború mindig borzalmas, még akkor is, ha a bankokra és a tőzsdékre szorítkozik. Minden elpusztult, amit fél generáció felépített.

pon belül a következő alminiszteri kinevezések történnék meg: dr. Moldovan Gyula egészségügyi, Gafencu közlekedésügyi és Moldovan Valér közoktatásügyi alminiszterek.

A tartományi miniszterek január elsejéig hivatalukban maradnak, mert akkor lép életbe a miniszteriumok reorganizálásáról szóló törvény és ekkor nevezik ki a kerületi igazgatókat.

Az összes miniszteriumok számos tisztviselője elégedetlen lévén a beinkadrálásokkal, memorandumot nyújtott át Mirto belügyi alminiszternek azzal a kéréssel, hogy terjessze azt a miniszterelnök elé.

Az állami főszámvevőszék igazgatója egyébként felhívta valamennyi miniszteriumot, hogy mindaddig, fuggessék fel a tisztviselők beinkadrálását, amíg az új költségvetés végleg elkészül.

hírt, mintha leányát gróf Gyürky Mariettét, báró Montbach eljegyezte volna. Az eljegyzés még nem történt meg és mint báró Montbach utolsó levelében megírta, tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

„Szomorú elhatározását — írja Gyürky grófnő — levelében azzal indokolja, hogy az olasz fogságban szerzett és már gyógyultnak vélt szívbaja ismét kiújult és nem tartja lelkiismeretével összeegyeztethetőnek, hogy egy szeretett élettársat most kössön magához. Betegsége és az egyedülléttel járó szenvedések pedig olyan lelki depressziókat idéztek elő nála, hogy véget vetett életének.”

Ez a levél megvilágítja báró Montbach tragédiáját. A szerencsétlen sorsu szalontai földbirtokos a harcra szerzett betegsége miatt debita el mentől az életét.

is megígyamodta a határozatot, kérve, hogy a törvényszék mondja ki azt, hogy ez az ügy nem tartozik az iparhatóság elé.

Az elmúlt év novemberében tárgyalta először ezt az ügyet a törvényszék, ekkor azonban dr. Fischer kifogásolta az aradi törvényszéket, mint ebben az ügyben érdekeltet és így a Curtea de Casatie elé került az ügy ahol megállapították az aradi törvényszék érdektelenségét, mert közben dr. Fischer visszavonta indítványát.

A mai tárgyaláson az aradi törvényszék Hortopah—Seracu-tanácsa helyt adott a hivatalnokok felebbezésének és ítéletileg vissza küldte az iratokat a járásbíróóságához, hogy érdemben tárgyalják le az ügyet.

A Nobel-díj nyertes Thomas Mann.

Thomas Mann, a világhírű német író, mint azt megírtuk, megnyerte az 1929. év irodalmi Nobel-díját.

Mozi lesz az aradi Kulturpalotából.

Az épület renoválására szükséges összeget a mozi jövedelméből akarja megszerezni a város. — Egy millió tehertől szabadulnának meg az adózottak. — Magas helyárakat állapítanak meg. — Mozi a város intellektueller részére. — Itt mutatják be a hangos filmet.

Hangversenyek és kulturális előadások céljaira továbbra is rendelkezésre áll a Kulturpalota.

(Arad, november 14.) Az aradi Kulturpalota vezetősége nemrég jelentést tett Luta Corneli dr. interimár-bizottság elnöknek arról, hogy a Kulturpalota épületén sürgős és gyökeres renoválások váltak szükségessé. A tetőzet teljesen berozsdásodott és sok helyen beesik az eső, egyes helyeken omladozik a fal, a külső párkányok is rossz állapotban vannak, úgy hogy gyökeres renoválásra van szükség. A munkálatok körülbelül 800.000 leibe kerülnek. Miután a városnak erre nincs megfelelő fedezete, a városvezetés más megoldást keresett. A megoldás mára sikerült, a következő módon:

A város ideiglenes mozi létesít a Kulturpalotában, oly módon, hogy annak jövedelmét az épület rendbehozására használja fel.

Az ügyben ma délelőtti bizottság szánt ki a Kulturpalotánál. A bizottság tagjai: Luta Corneli dr. elnök, Velcsó Géza dr. helyettes elnök, Muresan János városi főmérnök, Vass Barna és Rafiroi Sebestyén városi mérnökök megállapították, hogy a javításokra feltétlenül szükség van. Megtekintették a kulturpalotai vetítőkamrát s megállapították azt is, hogy az aszbeszettel kibélelt kamra teljesen tűzveszélymentes. Elhatározták, hogy a nagyteremben levő szőnyeget védővel látják el, az előcsarnokban levő szőnyeget felszedik s minden intézkedést megtesznek arra, hogy a Kulturpalota berendezését megóvják. A város a lehető leggyorsabban igyekszik megnyitni a kulturpalotai mozi, amelyre vonatkozólag Luta Corneli dr. elnök ma a következő nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny munkatársának:

— Azt hiszem senki nem emelhet szót a város intézkedése ellen, amely a város polgárságát körülbelül egy millió lejes kiadástól tehermentesíti. A javítások körülbelül 800.000

Irodalom és művészet

Székely írók Benedek-émlék-estje Aradon.

November 30-án a Minorita Kulturházban nagy irodalmi esemény zajlik le. — A székely földi gyermekotthon céljaira szolgál az est jövedelme.

(Arad, november 14.) Az elmúlt tavasszal az erdélyi székely írók és művészek egy kis csoportja Benedek Elekkel, a nagy székely mesemondóval az élén, átrándult Magyarországra és ott több irodalmi estélyt rendezett. Mindenütt, amerre csak jártak, épen úgy Budapesten, mint vidéken, őszinte ünneplésben részesítették őket, akik a kisebbségi sorsban élő magyarság kulturális fejlődéséről tettek tanúbizonyosságot. A rádióban is rendeztek egy estét, amiről szintén a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg a kritika.

Benedek Elek, a székely írók csoportjának ősz vezére, néhány hónapja halott. Tragikus körülmények között költözött el az élők sorából és követte őt a halálba a Nagyszony, Elek apó hűségese is. Pótolhatatlan veszteség érte Benedek Elek halálával a magyarságot. Ő volt az, aki a kisebbségi sorsban élő magyar ifjúságnak fenntartotta és ápolta a nemzeti érzést és a fiatalság kulturális fejlődéséért harcolt.

A nagy mesemondó halála után társadalmi mozgalom indult Erdélyben egy gyermekotthon felállításáért érdekében, amely Benedek Elek nevét viseli és örökös emléke legyen a nemrég elhunyt nagy magyar írónak: Elek Nagypapnak.

aki egész életét a magyar ifjúságnak, gyermekeinknek szentelte s emlékét halála után a legméltóbban fogja megőrizni ez a gyermekotthon.

leibe kerülnek. Ezenkívül évek óta kér a Kulturpalota igazgatósága függönyöket, hogy vasárnap délutánokint kultúrelőadásokat tartsanak. Eddig nem volt rá pénz, most a mozi-jövedelméből ezt is beszerezzük. Felszereljük az évek óta szükséges vészlámpákat s több más befektetést eszközölünk.

A városnak egyetlen bani nem kell a kulturpalotai mozi használatára.

ment ha a renoválások és beszerzések után fennmarad valami pénz, azt a kulturpalotai alapnak utaljuk át. Megtakarítjuk tehát, hogy a költségvetésben fel kelljen venni ezt az egy millió lejt a polgárság terhére. A város mindent elkövet arra, hogy a berendezést megóvja. A helyárak megállapításánál itt töröljük az ocsóbb helyeket, úgy hogy kizárólag a város intellektueller fogják ezt a mozi látogatni. Ha pedig valamilyen módon, az elővizsgálatosságunk dacára, valami megrongálódik, azt nyomban reparálni fogjuk. Mindez — azt hiszem — elég biztosíték arra nézve, hogy a város meg akarja óvni ezt az értékes épületet. Még egyet.

Nem vonjuk el a Kulturpalotát eredeti rendeltetésétől sem. A hangversenyek s kulturális előadások ezután is megtarthatók lesznek.

mert a termet erre az időre átadjuk. Így ez az esetleges kifogás is elesik.

— Karácsony körül különben a kulturpalotai mozi érdekes kísérletre használjuk fel.

Itt próbáljuk ugyanis ki először a beszélő-film-készüléket.

miután a Kulturpalota akusztikája rendkívül alkalmas erre a célra. Ezután kerülhet sor a beszélőfilmek Aradra való bevezetésére.

Luta Corneli dr. különben holnap délután Bucurestibe utazik s ma rendeletet adott ki arra, hogy tegyék meg sürgősen az intézkedéseket a mozi megnyitására.

A vezér nélkül maradt székely művészek november 30-án eljönnek Aradra és a Minorita Kulturházban megrendezik a „Székely Írók Benedek Elek-émlék-estjét”, amelynek jövedelme a felállítandó Benedek Elek gyermekotthon céljait fogja szolgálni.

Szentimrei Jenő, az Ellenzék szerkesztője, Nyirő József, Tamási Áron, Tompa Béla vesznek részt az estén és eljön Szentimreiné-Ferenczy Zsuzsi asszony, a kitűnő előadóművész, aki Bartók és Kodály székely-dalait és balladáit interpretálja. Szentimreiné a pódiumon a dalokhoz tízenyolcadik századbéli, a balladákhöz pedig keresztény-középkorbeli stílizált székely nemesasszonyi viseletben jelentik meg, amelyeket Kós Károly tervezett. A távollevő székely költők verseit pedig György Dénes fogja előadni. Az est ismertetésére még visszatérünk.

Az aradi színház heti műsora. Péntek: román előadás. Szombat délután fél 4 órakor: Mit susog a fehér akác (operett, mérsékelt helyárakkal.) Este: Bőregér (operett, A. bérlet.) Vasárnap délután fél 4 órakor: Két lány az uccán (vigjáték-premier, rendez helyárakkal.) Este: Két lány az uccán (vigjátékújdonosság, B. bérlet.) Hétfő: Két

Újból botrányba fulladt a berlini községtanács ülése.

Nem lehetett letárgyalni a főpolgármester elleni bizalmatlansági indítványt. — „Kérjen bocsánatot a kommunistavezér!”

Berlinből jelentik: A városi képviselő testület ma tartotta volna meg utolsó ülését az új választások előtt, amelyen határozatok volna a nemrég lezajlott, botrányokba fulladt ülés el nem intézett dolgai és a főpolgármester ellen felhozott bizalmatlansági indítvány tárgya.

lány az uccán (vigjáték, C. bérlet.) Kedd: Két lány az uccán (vigjáték, A. bérlet.)

* **Bőregér.** (Operettreprez az aradi színházban.) A Bőregér, Strauss mindig friss operettje — olyan mint a kifogástalanul öltözött régi mód ember, aki nem szeret a mai divat után öltözködni, de nem is szerethet, hiszen modorában, fellépésében a régi szép boldog operettidők után igazodik. A Bőregér felelevenítése komoly feladat elvállalását jelenti, a színház műsorában és ezt a célt az operettegyüttes teljes mértékben szolgálta. Gömör László irányításában gondos előadás és díszes színpadok jellemezték az operett felújítását, amely szép ház előtt határozott, meglepés és szinte siker jegyében folyt le. Viola Margit, Nagy Anci, Lendvay Böske, Balázs, Jeney Győző, Kassay, Kallós, Kőváry és Gellért a zenekar élén álltak, a siker előterében.

* **Prosteanu Jean szegedi kudarc.** Szegedről jelentik: Keddre hirdették Szegeden Prosteanu Jean, az Aradon is jól ismert hegedűművész hangversenyét. A hangversenyen hat ember jelent mindössze meg és ezért az estély elmaradt. A kudarc miatt az impreszárió és a hegedűművész között valószínűleg perre kerül a sor.

* **Szombat délután „Mit susog a fehér akác?”** mérsékelt helyárakkal. A lehangulatosabb, magyarszövegű operett minden előadásán eddig a legnagyobb sikerrel találkozott. Növeli a szombati előadás érdekességét, hogy a helyárak egészen olcsók. Az operett a premier ragyogó szereposztásában megy.

* **A Bőregér tegnap este pompás sikert aratott.** Mindenkit elragadott a csodaszép operett gyönyörű, igazi operettmuzsikája, amely néha operai emelkedettségre lendül. Gömör gondos rendezésében, pazar kiállításában és kifogástalan előadásában szombaton este másodszor lesz alkalom a közönségnek megtapasztalni a remek operettet, amelynek főszerepeit Viola Margit, Nagy Anci, Lendvay Böske, Balázs, Jeney Győző, Kassay, Kallós, stb. játszik.

* **Két lány az uccán** — sok száz lány a színházban, de nemcsak lány, mindenki, aki igazán szívünk melett megszólaló vigjátékot látni akar. Először — Török életből kiragadott, vigjátéki színekkel telepakolt darabja minden bizonnyal itt is megtalálja az utat a közönség tetszéséhez. Eltekintve attól, hogy a darab kitűnő és a szórakoztatás tárházát állítja a közönség elé, külön látványosságot is jelent a kiállításával. A darabban ugyanis egy épülő ház az I. felvonás díszlete. Szántay Lajos, a színész- és kultúrbarátságáról közzismert építész ma tervezetét készítette a színpadon, hogy a legtekélyesebb beállítás legyen az épülő háznak. A díszlet különben igen fáradságos és nagyvonalúsága miatt egészen lefoglalja a színpadot, úgyhogy ezalatt más darab nem is szerepelhet műsoron és ezért a színház igazgatósága vasárnap délután fél 4-re tűzte ki az első előadását. Főszereplők: Szendrey igazgató, Izsáky Margit, Csengery Ica, Fekete Irén, Honokay, Kallós és Simon.

A mai ülést azonban Hass-előző kénytelen volt felfüggeszteni, mert Lange kommunista vezértől a szociáldemokraták követelték, hogy kérjen bocsánatot a legutóbbi ülésen elkövetett sértései miatt. A szociáldemokraták hatalmas lármája miatt az ülést anélkül hogy határozatot hozott volna, az elnök a negyedik percben felfüggesztette.

A munkanélküliség a francia idegen légióba üzött

Bucaresti-i ügynökök szállítják a munkakereső fiatalembereket a légióba.

(Arad, november 14.) Kántor János sárpatoki segédjegyző, kiszolgált idegenlégiómista, az aradi rendőrség néhány nap előtti toloncvendége ma már minden bizonytalanságot elhárítva ott pihen ki a marokkói pokol viszontagságait édesanyja sáromberki hajlékában. A hazaérkezett idegenlégiómista az *Aradi Közlöny* hasábjain elmondta marokkói élményeit és közben említést tett egy aradi fiúról is, aki szintén kisodródott a légióba. Visszaemlékezése szerint *Antalnak* hívják, többet nem tudott róla.

És ma a Kántor-riportunknak második fejezete akadt: magas, csontosarcu, vállas fiatalember állított be az *Aradi Közlöny* szerkesztőségébe. Megkérdezte, hogy vajon Kántor János Aradon van-e még, majd bemutatkozott:

— *Antal* Sámuel vagyok, a Kántor előadásában szerepelt Antal... Most érkezem én is haza, emlékszem Kántorra, szeretnék beszélni vele...

A Véletlen a nagy rendező ismét hü lett önmagához, csak épen a jelenésekkel készt, mert már nem találkozhattak: Kántor elutazott. Nem lehet tudni, melyikük volt szerencsésebb: Kántor János derekasan leszolgált az öt kemény légiós esztendő, az ügyes *Antalnak* másfél esztendő után sikerült kerek oldania a légióból, az élet apály-dagály hullámai azonban tovább vetették, s ő is csak most vetődhetett haza. Hat esztendő után újra irthon! — ahonnan nem a szokásos ok: életkísérlés ragadta ki, hanem a speciális erdei betegség — a munkanélküliség.

— 1923-ban történt — mesélte. — Munkát kerestem Bucarestben s egy böbeszédű fiatalemberrel találkoztam. Franciaországot a munkások Eldorádójának festette, persze megszédültünk, elfogadtuk ajánlatát, még azt sem tartottuk furcsának, hogy ösztendő szerződést íratott alá velünk. Ez azért keil — magyarázta — mert díjtalan az utazásunk. Busás dotációt ígért. Ellátásunk mellé 500 frank zsebpénzt és az öt esztendő után 25.000 frank végkielégítést.

— Aztán fölpakkoltak bennünket. Első állomásunk Bayruth, Szíria fővárosa volt. Itt köszöntött ránk az első furcsaság. Kaszárnyákba szállásoltak be. Másnap már megtudtuk, hogy mi lesz a munkánk: idegenlégiómista. *Először tiltakoztunk és éhségstrájkot rendeztünk.* „Éhségstrájkolni? — azt lehet, de nem tanácsos” — mondták a kaszárnyában és tudták, hogy mi adjuk be végül a derekunkat. Ugy is volt. Harmadnap aláírtuk fogcsikorgatva a belépési nyilatkozatot: eladtuk a bőrünket.

— Derezorba kerültünk. Kiképzés után az lett a beosztásunk, hogy kereskedők áruküldeményeit 500—600 kilométernyi távolságban kellett kísérmünk. Óriási fáradtsággal jártunk az utak és rettenetes volt a menés. Pénzünk meg nem volt, hogy külön élelmiszert vásároljunk, mert a 15 naponként kapott 18 frankok épen csak a napi cigarettára voltak elegendők. *Végre két magyar társammal: egy Berczi János nevezetű pozsonyi és egy Zilahy Lajos nevű lúval, aki idevaló Arad megyébe, szökésre határoztuk el magunkat.* Pontosan ki kellett dolgoznunk a szökési tervet, mert előgás esetén rettenetes sors várhatott ránk: a zárkán kívül amikor a többiek szeszizáltak, 9 órától 3-ig 25—30 kalos homokszákkal kellett az erődítmény körül futni, úgy, hogy a végén a szerencsétlen alétan rogyott össze. De mégis rászántuk magunkat a szökésre. Egy nap, egy éjjel meneteltünk, az utat azonban eitévesztettük s a török határnál a spakok elfogtak bennünket. Viszonylagosan még szerencsénk volt, mert az is előfordulhatott volna, hogy repülőgéppel jönnek üldözöinkre és a pilóta egyszerűen ránk hajgál egy-két bombát, aztán visszafordul, az esetleges sebesülteket otthagyja pusztulni.

Antal Sámuel kalandjai a messze idegenben.

egy aradi fiút.

— Két hónapi vizsgálati fogság után volt az első kihallgatásunk s két hónap után kerültünk hadbírószám elé. Itt is „szerencsénk” volt, amnesztiá következtében csak egy évi fogságot kaptunk, azt is visszaesésig felfüggesztették. Így megint Derezorba jutottunk vissza, ahol eddigre már más zászlóalj állomásozott s *két aradival is vetett össze a sors: egy Popovics nevű fiatalemberrel, aki a Fehér Gyula tiszernagykereskedés alkalmazásában állott és egy Györgyi nevűvel, szintén volt kereskedősegéd.*

— Damaszkusz következett ezután, a bennszülöttek lázadoztak a nagy adó miatt, egyik cselepeté a másikat követte. Megsebesültem. Két barátom, akik velem kísérelték meg a szökést, kiesetek az életemből, még azt hallottam, hogy Zilahy ismét szökni akart, elfogták és ekkor már 3 évet kapott. A bayruthi kórházban ápoltak s közben, tekintettel arra,

Csicserin külügyi népbiztos végleg visszavonult.

Csicserin, aki hosszú éveken át külügyminisztere volt Szovjetországnak, egészségi okokból benyújtotta lemondását, amelyet a szovjetkormány most elfogadott. Csicserin továbbra is Wiesbadenben marad, ahol már egy év óta kurálja magát. Egyes verziók szerint a külügyi népbiztos visszavonulásának politikai okai is vannak.

Eltemették Szirmai Lászlót

Szem nem maradt szárazon a váradi zsidótemetőben.

(Nagyváradról jelenti az *Aradi Közlöny* tudósítója.) Ma délután temették el általános részvét mellett a kedden délután tragikus körülmények között Temesváron elhunyt Szirmai László hírlapírót, a Temesvári Hírlap nagytehetségű fiatal munkatársát. Ezekre menő tömeg zarándokolt ki ebből az alkalomból az izraelita temetőbe, ahol a halottasházban helyezték ravatalra a fiatal újságíró koporsóját. Kecskeméti Lipót dr. főrabbi megható beszédben búcsúztatta el Szirmai Lászlót, kiemelve érdemeit és munkálkodását, amellyel felejtethetetlen érdemeket szerzett az erdélyi magyarságnak és a magyar sajtónak. Rámutatott arra a nagy veszteségre, ami a fiatal, életerős író halálával annak családját és az egész magyar újságírói kart érte.

Pogány László, a Temesvári Hírlap felelős szerkesztője tartott ezután szívhezszó beszédet, aki a bánáti magyar újságírók és a szerkesztőség nevében búcsúzott el a magyar sajtó halottjától. Beszédét állandó sirás és zokogás között folytatta és nem maradt szem

Üdonságot sokat, szépet, Minden kiváló terméket Nyújtja Kerpel nagy könyvtára, Vigyon ki-könyvet mára. (100.000 kötet. Havi 40 vagy 80, esetleg kétfelét 3 vagy 4 lej.)

hogy a szíriai szolgálat letétét áthelyezték Marokkóba. Menet a hajónk Alexandriában 36 órát időzött, a lábadozók kimenőt panamázta ki és én is elhagyhattam a fedélzetet. Első dolgom volt fölkeresni a magyar királyi konzulátust, ahol báró *Wodiáter* konzulátusi titkár civilruhát, pénzt adott és én végre búcsút inthettem a légióknak. Azután az elhelyezkedési szenvedéseim több esztendő torturája kezdődött meg. Nem voltak papírjaim. Sehol semmi munkaalkalom, végre konzulátusi támogatásokkal kiköthettem ismét Aradon.

Megint munkanélküli. De most már életapasztalt munkaraváró, akít nem vesz le a lábáról a nyájasbeszédű agent. A légionista minden elszántsága szikrázik a szemében amikor az ügynökökről beszél:

— Nem ajánlanám, hogy összetalálkozzon velem — mondja és fenyegetően rézza meg félelmetesen hosszú csontos kezét... (s.)

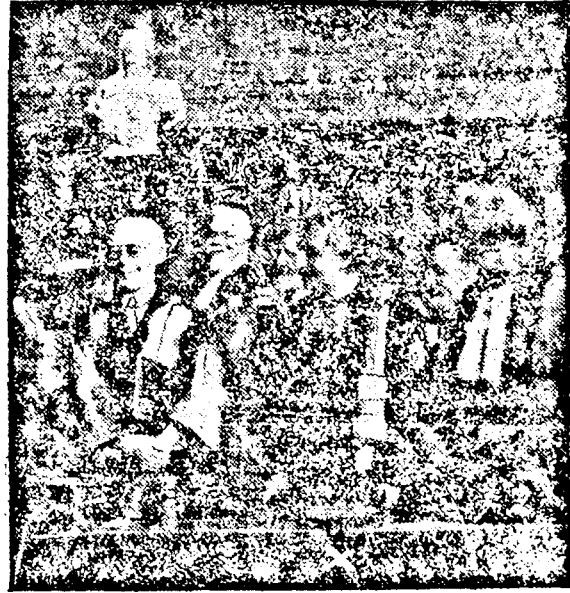
Sikkasztásért elítéltek egy aradi ügynököt.

(Arad, november 14.) Néhány hónappal ezelőtt Weisz Gyuláné mikalakai lakos bűnvádú feljelentést tett az ügyészségen *Welber Vilmos* 48 éves aradi ügynök ellen sikkasztás miatt, mert átadott neki egy 4000 lej értékű szőnyeget értékesítés céljából, az ügynök azonban a pénzt el-sikkasztotta és saját céljaira fordította. Az ügyészség megállapította, hogy egy másik hasonló ügyben is folyik *Welber* ellen eljárás, mert Pancóban *Lucretiától* egy 5600 lei értékű szőnyeget vett át értékesítés céljából és a pénzt ebben az esetben is el-sikkasztotta.

Ma tárgyalta ezt az ügyet az aradi törvényszék büntetőtanácsa és megállapította, hogy *Welbert* már egy alkalommal sikkasztás miatt hat havi fogságra ítélték. Ezt súlyosbító körülménnyel vette a bíróság és a *Weiszné* kárára elkövetett sikkasztás miatt 7 havi börtönrre ítélte. A Pancóban *Lucretia* terhére elkövetett sikkasztásügye amnesztiá alá esett.

szárazon a temetőben. *Kunda Andor*, a Nagyvárad Napló munkatársa és *Szirmai László* osztálytársa a nyolcadik osztály nevében parentálta el *Szirma*t, *Fehér Dezső*, a nagyvárad újságíró szervezet elnöke pedig az újságírók nevében tartott beszédet.

Ezután a gyászmenet elindult a sírfoz, ahol még *Kecskeméti Lipót* dr. főrabbi tartott beszédet és azután örökre elföldelték *Szirmai Lászlót* a magyar újságírók halottját.

EINSTEIN A SORBONNE DISZDOKTORA

Páris híres egyetemén a Sorbonneon öt kiváló tudóst tüntettek ki díszdoktorsággal. Ezek közt volt *dr. Einstein Albert* a világhírű német tudós is, akinek viharos tetszésnyilvánítások közepette nyújtotta át a filozófiai fakultás dekánja a díszdoktorságról szóló oklevelet.

Central-mozgó	Ma pontosan 5. 7 és 9 órakor	Elite-mozgó
Sikerült még egy napra meghosszabbítani a minden idők legszebb filmalkotását	Ma premier! A Sárga Liliom főszereplőjével	Billie Dove-val a főszerepben
Fehér árnyak	Folies Bergeres	leánya
Főszerepben: Raquel Torres és Monte Blue		

H I R E K.

Bethlen Gábor emlékének.

— Halála háromszázados évfordulójára. —

Irtá: INCZE BÉLA.

Állj meg idő!... Bocsásd le szárnyadat.
Amelyről annyi ezredév lehullt!
A bus lelett, mely mindig zordonabb.
Derítse fel a visszafénylő múlt!
Égjen a láng, melytől a hit erősödik!
Felcitsünk bánatot, szenvedést, Golgotát!
A régi nagyságot örezzük át megint; —
Lássuk, bár tűnő percig — Erdély aranykorát!

Ne száguldj oh, örök idő, tova,
Mig ünnepeljük egyik legnagyobb had!
Hogy küldöd, nem csalódtál ő benne soha!
Az élete mutatja; megérté szavad.
Láttad, hogy a földön: nagy, dicső és bátor; —
Az égi őrben képe ma is ott lebeg...
Negyvenkét esztánuak hőse, Bethlen Gábor.
Fejedelem, akit mindenki szeret!

Levőzhetetlen, mint a sivatag királya
És hőcs, miként a régi századok!
Diadalán lobog a tudomány világa,
Leikén a jó apának védelme ragyog.
Hatalmas ur, kinek minden szavára
Két nagy császár hallgat figyelmesen
S bár int felé az ország koronája,
Csak nemzetét, honát védi hűségesen.

Béke, rend, mindenütt — és boldog élet!
Ott, Maros, Küküllő, mind vígan csobog.
Dolgos nép keze munkál mezőt és rétet;
Paloták mindent, iskolák, templomok
S hogy fényes kardját hüvelyébe zárta,
Magával hozta, mki a nép kívánt — :
A hitehadság éltető világa
Segít, nevel — mindenkit; egyaránt.

... Szállj idő, te régi kincstartója
Dicsőségnek, mióta ember él!
Csed's hatalmad, mindent elragadva,
Rombol, de ki méltó, az töled remél.
Szállj tova hát! És hirdesd ünnepünk:
Háromszáz év után — Isten ajándokát
Áldjuk ma is; és fenndobog szívünk:
Láttuk, bár tűnő percig — Erdély aranykorát!

— TÖRVÉNY KÉSZÜL AZ EGYÉVES
KATONAI SZOLGÁLATI IDŐRŐL. Bucures-
tiből jelentik: A legfelsőbb katonai tanács ma
ülést tartott, amelynek tárgyát a parlament elé
kerülő katonai törvényjavaslatok tervei képez-
ték. Ma szóba került a katonai szolgálati idő
leszállításának kérdése is és igen valószínű,
hogy a katonai szolgálati időt egy esztendőre
foglák leszállítani.

Uj női fodrász és manikűr-szalón

LANG ADAM

uri és női fodrász-termé

Arad, Str. Bratianu (Weitzer János u.)

Élos-féle esemege-üzlet mellett.

— Kamenyev lett a szovjet londoni követe.
Londonból jelentik: A szovjetkormány leg-
újabb rendelete szerint új londoni nagykövet-
nek Kamenyevet nevezték ki. A kinevezés az
angol politikai körökben kinos meglepetést
keltett, mert az angol kormány Kamenyevet
1926-ban, mint az állambiztonságot veszélyez-
tető egyént, kiutasította Anglia területéről.
Az érdekeltek nagy kíváncsisággal várják az
új további fejleményeit.

— Adler Lászlót e hó 14-én a wieni Tu-
dományegyetem vegyészeti fakultása doktorrá
avatta. Értesülésünk szerint a fiatal vegyész-
doktor Aradon fog letelepedni.

CZELNAI ESZTER

e. hó 19-én nyit egy négy héti tartó

cukrászat és hideg büffé

tanfolyamot.

Beiratkozás a „Paritas” irodájában Zrinyi-u. 6. sz. alatt.

Visszavonhatatlanul csak egy

tanfolyam lesz megtartva.

Razzia a Rombach-uccai bünper hallgatósága között.

A közönség közül negyven embert őrizetbe vett a rendőrség. — „Itt a tárgyalóteremben
fogsz meghalni!” fenyegették meg a koronatanut.

Budapestről jelentik: Izgalmas tárgyalás
közepette folytatták ma a tanúkihallgatásokat
a Rombach-uccai gyilkosság ügyében. A ma
felvonult tanúk mind kedvezőtlen vallomást
tesznek Wambach Katalinról. Weisz
Berta tanu kijelenti, hogy a koronatanu rabia-
tus, botrányt szerető, összeférhetetlen nő. A
tanut szembesítik Wambach Katalinnal és han-
gos veszekedés keletkezik közöttük. Ezután
Wambach Katalin, a per koronatanuia tett
szenzációs vallomást:

— Wallenstein Ödönék kijelentették nekem
— mondotta. — hogy ha lecsukják őket, lesz
valaki, aki bosszút áll rajtam. Most a tárgya-

lós alatt is állandóan körülöttem forognak a
barátai és az egyik odasugta nekem:

„Itt a tárgyalóteremben fogsz meghalni!”

Valóságos hajszja folyik ellenem.

A panasz nyomán az elnök szünetet ren-
delt el, majd razziaát tartottak, amelyen körül-
belül negyven embert vettek őrizetbe és ki-
sértek át a főkapitányságra igazoltatás végett.
A szünet után majdnem üres teremben folyt
tovább a tárgyalás. Az egyik tanu szerint fél
hat óraker, tehát a gyilkosság után Brandiek
lakásából gramofonzenét hallott készülni.
Ezután a törvényszéki orvosok tettek vallo-
mást a vádlottak embelei állapotáról.

A bonni ügyészség letartóztatta Zubkov Sándort.

Súlyos testi sértéssel és Németországba való tiltott visszatéréssel vádolják. — Zubkov mosolyogva
vette tudomásul letartóztatását.

Bonnból jelentik: A tragikus sorsu tegnap el-
hunyt Victoria schauburg-lippei hercegnő fér-
jét, Zubkov Sándor orosz emigrált kalandort a
bonni ügyészség rendelkezése ma letartóztatták. A
botrányos szerepléseiről hírhedt Zubkov előtt fel-
olvasták a letartóztatási parancsot, melyet
egykedvűen és mosolyogva fogadott. A letartóztá-
tási parancs szerint

Zubkovot előre megfontolt szándéku testisér-
tésért és Németországba való tiltott vissza-
térésért vonják felelősségre és állítják bírósá-
g elé.

A letartóztatottat szigorú őrizet mellett még az-
nap délután átszállították az ügyészség fogházába.
A tárgyalás időpontját eddig még nem határozták
meg, de iránta máris óriási az érdeklődés.

Berlinből jelentik: A rendőrség ma folytatta
Zubkov kihallgatását, majd átkísérték a törvény-
székre, ahol kihirdették előtte az előzetes letar-
tóztatásáról szóló végzést.

Modern függöny esipkekeimék, tülök
KELL és KRAUSZ-nál.
pazar választékban:

Ma újabb csontvázat találtak a Városligetben.

A jelekből ítélve bizonyosra veszik, hogy nagyszabású büntény
nyomára bukkantak.

(Arad, november 14.) A mai számában jelen-
tette az Aradi Közlöny, hogy a Városligetben, fa-
döntés közben emberi csontvázat találtak a munká-
sok. A mai vizsgálat kétségtelenül megállapí-
totta, hogy egy nő csontváza feküdt a liget egyik
fája tövében, fél méter mélységben a föld alatt.

A rendőrség kihallgatta a munkásokat, akik
a csontváza ráakadtak és vallomásukból kiderült,
hogy a csontváz olyan helyzetben feküdt a
földben, ami igazolja, hogy nem egy régi te-
mető maradványai kerültek napvilágra, hanem
egy régen elkövetett büntény áldozatának
csontjait ásták ki.

— NOVEMBER 30-IG MEGHOSSZABBÍ-
TOTTÁK A KEDVEZMÉNYES VASUTI JE-
GYEK ÉRVÉNYÉT. Bucurestiből jelentik: A
CFR. vezérigazgatósága november 30-ig me-
ghosszabbította a tisztviselők, katonák és más
kedvezményes kategóriák eddigi kedvezm-
nyes vasuti jegyeit, amelyek érvénye ma
járt le.

Női fehérneműek, menyasszonyi kelengyék

nagyválasztékban

Mariora Fischer

Arad, Str. Bratianu, Minorita-palota.

Női- és férfi fehérneműek hozott anyagból is készítenek.

— Ifj. Horthy Miklós teljesen felgyógyul.
Budapestről jelentik: Ifj. Horthy Miklós telje-
sen a gyógyulás útján halad. Az orvosok meg-
engedték neki, hogy naponta néhány órát
ágyon kívül tölthessen és kijelentették, hogy a
balesetnek sem szellemi, sem testi következmé-
nyei nem lesznek. Néhány nap múlva a be-
teg már elhagyhatja a szanatóriumot és pár
hét múlva visszatérhet rendes foglalkozá-
sához.

Német és francia órákat Cim a
nagyon olcsón adok. kiadóban.
4721

— Felmentették a lopás vádjá alól. Be-
rar Adrian kovaszinczi lakos állott ma az aradi
törvényszék Pop-Ionescu-tanácsa előtt, lopás
vádjá miatt, aki ellen Vadosan Péter kova-
szinczi gazdálkodó tett feljelentést. A törvény-
szék azonban a vádlottat felmentette a vád
és annak következményei alól.

Ma délelőtt a további ásatás újabb meglepetés
hozott.

A talált csontvázról kis távolságra ismét egy
emberi csontváza akadtak.

Ez a csontváz is olyan helyzetben volt, amelyből
megállapítható, hogy büntény áldozatára bukkant-
tak a városligetben. A helyszínen megjelent dr.
Popovici hatóságos orvos és Mandru ügyész,
akinek vezetésével folyik tovább a nyomozás a
rejtélyes ügyben

Putty Lya, Lars Hanson.

— Felfüggesztették a seftelő verseci or-
todox püspököt. Belgrádból jelentik: A szent
szinódus ma felfüggesztette állásátől Harion
verseci orthodox püspököt, mert megállapították
róla, hogy illegális üzletkötésekkel foglal-
kozott.

— Rozvan István dr. kisjenői közjegyzősége.
Beles János néhai kisjenői közjegyző elhalálóz-
sa folytán megüresedett közjegyzői állásra, mint
ismeretes, az igazságügyminisztérium pályázatot
hirdetett. Bucaresti-i jelentések most arról szá-
molnak be, hogy a pályázat lejárt és a kisjenői
közjegyzői állás ügyében a minisztérium úgy dön-
tött, hogy azt dr. Rozvan István elmozdított
hunyadi megyei prefektussal töltsi be, akinek szere-
pe a zsilvölgyi eseményekkel kapcsolatban köz-
ismert. A kisjenői közjegyzőség vezetésére jelen-
leg dr. Deutsch Izso közjegyzőhelyetteset dele-
gálták, akivel ma ez ügyben beszélgetést foly-
tattunk. Dr. Deutsch azonban mindezeidig semmi-
féle hivatalos értesítést dr. Rozvan kinevezéséről
nem kapott, már pedig, ha Rozvan kinevezése
valóban megtörtént, akkor a kamara közvetítésé-
vel elsősorban őt kellene értesíteni, az iroda át-
adására vonatkozólag. Nem lehetetlen azonban,
hogy a kinevezési értesítés csak késik és a holna-
pi napon mégis meg fog érkezni.

Putty Lya, Lars Hanson.

— Az aradi szociáldemokrata párt novem-
ber 17-én, vasárnap délelőtt 10 óraker tartja
alakuló közgyűlését az aradi Gutenberg-Öt-
honban (volt Akác-ucca), melynek keretében
dr. Lucian Sándor, Arad szociáldemokrata
képviselője beszámolót tart, valamint részt
vesz azon a központi vezetőség több tagja is.

Milyen jóvátételt követeltek Magyarországtól?

Korányi Frigyes báró magyar delegátus elmondja, miért nem végződött eredménnyel a jóvátételi konferencia. — „Lehetetlen, hogy a legyőzött államok polgárainak vagyona a győztesek szabad prédája legyen.“

Budapestről jelentik: Korányi Frigyes báró, a keleti jóvátételi konferencia magyar delegátusa ma nyilatkozott a konferencia lefolyásáról.

— Ami a magyar kérdést illeti — mondotta báró Korányi — nem történhetett megállapodás, mert az a tizenegy nemzet, amely a legyőzött államokkal szemben állott, előzetes megbeszélés alapján a kisantant álláspontjára helyezkedett és konzekvensen ragaszkodott ehhez az álláspont-hoz a legmegdőntőbb érvek ellenére is. Magyarország mellett Bulgária és Ausztria is visszautasították az előírt feltételeket, amelyeknek kérésül vitele a súlyosan megterhelt államoknál teljesen lehetetlen. Magyarországtól többek között azt követelték, hogy 1943—1966-ig az eddiginél jóval magasabb jóvátételi összeget fizessen. Követelték,

egyezzen bele a három legyőzött állam, hogy töröljék a békeszerződés 250-ik pontját. Ez az egyetlen pont, amely a legyőzött államok-

nak előnyét szolgálja. A 250-ik pont kimondja, hogy a győztes államok nem kobozhatják el a legyőzött államok alattvalóinak vagyonát. Ennek a pontnak az eltörlése azt jelenti, hogy a legyőzött államok alattvalóinak vagyona, az illető államnak szabad prédája legyen. Követelték azt is, mondjunk le arról a jogunkról, hogy egyesek panaszait a vegyes döntőbíróóság bírálja felül. Ennek a követelésnek teljesítése nemcsak az optánspörnek a magyar alattvalók kárára való döntését jelentené, hanem azt is, hogy egyesek követelései a jogtalan elkobzások miatt, teljesen illuzórikussá válnak. Pénzben ki sem fejezhető az az összeg, amivel a magyar alattvalókat megkárosítaná a követelt pontok elfogadása.

Szomorú dolog, fejezte be báró Korányi, hogy a háború után tíz esztendővel is azon dolgoznak, hogy a megsanyargatott legyőzöttek zsebéből néhány milliót kivesszenek.

Egy fogházfelügyelő volt az olműtzi betörők vezére.

Feleségével együtt szakszervezeti alapon szervezték meg a betörőket. — Letartóztatták a fogháztört és feleségét.

Olműtzhől jelentik: Szenzációs leleplezés tartja izgalomban a város lakosságát. Ma délután letartóztatták Pilat Vencelt, a törvényszék fogházfelügyelőjét, aki tizenöt esztendője teljesít szolgálatot és általános tiszteletnek örvendett a városban. Pilat Venceiről kiderült, hogy

feleségével együtt postaszolgálatot teljesítettek a letartóztatásban és szabadon lévő betörők között.

A nyomozás kiderítette azt is, hogy a fogházfelügyelő dolgozta ki a betörések tervezetét és maga is részt vett a nagyobb vállalkozásokban.

Pilat valóságai szakszervezeti alapon szervezte meg az olműtzi betörőket, akik vezérüknek ismerték el a fogházfelügyelőt. Az esti órákban letartóztatták feleségét is, a kiről kiderült, hogy tudott férjének ügyeiről, sőt segítségére is volt azoknak keresztülvitelében.

Adószedés gázbombával és csatabárddal.

Kommunista propaganda folytán fellázdak egy airikai angol gyarmat benszülöttel.

Londonból jelentik: Az airikai Durban városban a benszülöttek fellázdak és megtagadták az adófizetést. Az angol katonaság gázbombákkal vette körül a benszülötteket, akik körülbelül hatezren voltak. Mindössze egy gázbombát használtak fel. Egy benszülöt-

et, aki az egyik tisztet megtámadta leölték, egy másikat, aki csatabárdjával rohant egy katonára, ártalmatlanná tették. A nyomozás megállapította, hogy kommunista propaganda eredménye a benszülöttek lázadása. Hatszáz benszülöttet letartóztattak.

Letartóztattak egy ismert pozsonyi butorgyárost.

Blau Gábor teljesen tönkrement és eladta az adó fejében lefoglalt raktárkészletét.

Pozsonyból jelentik: Érdekes letartóztatást fogantatosított ma az ügyészség. A pénzügyigazgatóság feljelentésére letartóztatták Blau Gábor, ismert butorgyárost, akinek évekkal ezelőtt a legforgalmasabb gyári üzeme volt. Blau vállalata az utóbbi időben rosszúl ment és a kirótt 400 ezer cseh korona adót nem tudta kifizetni.

A pénzügyigazgatóság az adó fejében lefoglaltatta a raktáron lévő butorekat, amelyek-

ket Blau eladott, vagy zálogba tett és a zálogcédulákat is értékesítette. Ma történt volna meg az árverés, azonban kiderült, hogy a raktár teljesen üres. A gyáros, aki a régi monarchia egyik legnagyobb butorgyárának volt a tulajdonosa, a nehéz gazdasági viszonyokkal védekezik.

Putty Lya, Lars Hanson.

nak előadásokat a két új moziban. Az aradi mozgófényképszínházak igazgatósága legközelebbre tervbe vette a kulturfilmek bemutatását a diákok és a katonaság részére. Hetenként lesznek ilyen kulturális és propaganda előadások délután 3—5 óráig, teljesen mérsékelt helyárok mellett.

— Ellétek egy brutális csendőrmestert. Tudusiak Costache csendőrmester állott ma az aradi törvényszék Orezeanu—Mager-tanácsa előtt, aki ellen hivatalos hatalommal való visszaélés miatt emeltek vádat. A vád szerint a csendőrmester 1297. szeptember 3-án dohánycsempészés miatt letartóztatta Ochis Sofiat, amit kihallgatása során súlyosan bántalmazott. Több tanu hallotta, hogy a másik szobában, a verés következtében a letartóztatott asszony jajveszékelt és igazolták, hogy az őrmester tényleg ütölte Ochis Sofiat. A törvényszék, miután a vádat bebizonyították vette, a perbeszéd után 15 napi fogházra ítélte a vádlottat.

Putty Lya, Lars Hanson.

Xeresi bor
vagy
csukamájolaj?
melyik a jobbízű?

Ha Önnek, vagy gyermekeinek csukamájolajat kell szedni, ne felejtsek el, hogy az

ELIXIR PANGADUINE

a legfinomabb tokhal májkivonatból készült, íze elbűvölő, a csukamájolaj minden hatásával rendelkezik és négyszer olyan erős

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

— Lényeges javulás dr. Lázár Ágostonné állapotában. Városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg Lázár Ágoston dr. alispán feleségének egészségi állapota iránt. Az alispáné tegnap rosszúl lett, úgy hogy a Posgay-szauatóriumba kellett szállítani. Megállapítást nyert, hogy dr. Lázár Ágostonné vakbélgyulladásban szenved és sürgős műtét vált szükségessé. A műtétet még tegnap este végrehajtották. Az előkelő urasszony állapotában mára olyan nagyfokú javulás állott be, hogy holnap este lakására szállítják, ahol néhány napig fekuddie kell. Aradon általános örömmel fogadták a Lázár Ágostonné állapotának javulásáról szóló hírt, miután az urasszony kedvelt tagja a város előkelő társadalmának.

— Olcsóbb lett a liszt Magyarországon. Budapestről jelentik: A malomiparbanosok a liszt árát 50—80 fillérrel leszállították. Az árleszállításnak az oka az, hogy az utóbbi napokban feltűnően esnek a gabonaárak. A nullás liszt ára jelenleg 40 fillér.

Egy brádi bankigazgató ünneplése.

Ghisa János, a „Crisana“ igazgatójának 25 éves jubileumán nagyszabású alapítványt tett a pénztintézet.

Brádról jelentik: Lelékemelő, meleg ünnepek folyt le tegnap Brádon, amelyen résztvettek a környékbeli gazdasági és pénzügyi élet képviselői is. Tegnap ünnepelték meg ugyanis Brádon Ghisa Jánosnak, a „Crisana“ bank igazgatójának 25. éves jubileumát.

A „Crisana“ igazgatósága fényes keretek között ülte meg Ghisanak, a bank szolgálatában végzett tevékenységének negyedszázados ünnepét és ez alkalmából 200.000 lejes alapítványt tett a jubiléus nevére. Ezt évente ugyancsak 200.000 lejjel és kamatával szaporítja a pénztintézet, úgy hogy négy év múlva egymillió leire nő az összeg, amelyen felállítják a brádi „Avram Iancu“ liceum diákjai részére a „Ghisa Ioan“ diákmenzát. A jubileum istentisztelettel kezdődött, amelyet diszkygyűlés követett. Ezen az igazgatóság és tisztviselői kar átadta az ünnepelők értékes ajándékait. A közgyűlés után kétszáz terítéses bankett volt. Az ünnepségen résztvett a többek között Groza Péter v. miniszter, Rozus Miklós, a Banca Nationala dévai főokjának igazgatója, D. Floru, a Banca Deva igazgatója, valamint a dévai kereskedelmi és iparkamara kiküldötte.

Ghisa János 15 évvel ezelőtt lett a Crisana bank igazgatója, 10 évig mint tisztviselő működött a Crisanánál. Hogy a „Crisana“, a mely 1891-ben alakult és aktívája 30.285 korona 54 fillér volt, ma öt fiúkkal rendelkező nagy bankká nőtte ki magát, amelynek aktívája 48.109.677 leire rug, az kizárólag Ghisa János önzetlen és odaadó munkájának köszönhető.

SPORT.

O Magyar tenniszverseny Dániában. Koppenhágából jelentik: A magyar-dán nemzetközi tenniszmérkőzést a dánok 3:2 arányban megnyerték. A mai napon Ulrich nagy meglepetésre megverte Kourlinget 6:4, 2:6, 6:1, 6:4 arányban.

Figyelem! Jegyezze elől Figyelem!

Ha kellemesen akar szórakozni, úgy holnap feltétlenül nézze meg a

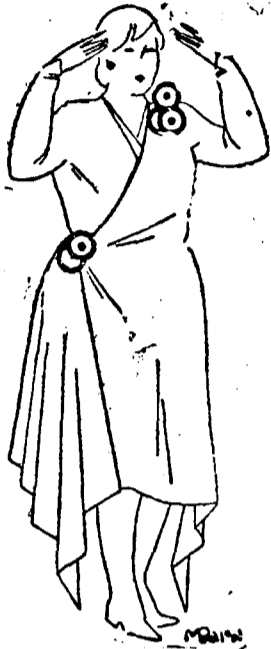
Piros rózsa, röpke csók

című szenzációs vigjátékot.

Főszerepekben a közönség kedvencei

LIANE HAID és HARRY HALM

A kövérségem miatt szerencsétlen vagyok

A férjemnek a nagy kerekégeim nem tetszerek. A szabónóm haragszik rám, miután a leghájosabb ruhákat nem viselhetem. A járásom nagyon nehézkes lett. Ha látogatóba megyek: egy helyes kis szék helyett nagy karosszéket tolnak alá. Röviden kifejezve, az alakom elvesztette a formáját, dacára annak, hogy nagyon keveset eszek. Ilyen kijelentéseket máskülönben szép nőktől elég gyakran lehet hallani, akik sajnos, úgy mint a többi testvéreik elhízta.

De ezen segíteni lehet.

Létezik egy kitűnő, ártalmatlan és világhírű szer, mely nagyon enyhe hatása, és kellemesen bevehető, ez az összes gyógyszertárakban és drogériákban kapható **Dr. Schindler-Barnay-féle „Marlenbader Reductionspillen.”** Az a hölgy, akinek a hizásra hajlama van, szerezze be magának ezt a különlegességet és minden bizonyára a legrövidebb időn belül eredményről számolhat be.

Kérjen ingyen mintát és használati utasítást **Drogueria Standard Str. Zorilor No. 2. Bucuresti.**

KÖZGAZDASÁG.

Hol vásárol borokat Ausztria?

Jugoszláviából, Magyarországból, Bulgáriából, Görögországból vesz borokat az osztrák piac, csak Romániából nem. — A Hegyalja elvesztette összes piacait.

(Arad, november 14.) Az utóbbi években Ausztria spanyol, görög és bolgár borral igyekezett szükségletét fedezni s a magyar borokat elhanyagolta. Az idén ezzel szemben a magyar bor iránt mutat érdeklődést az osztrák fogyasztás. Míg ugyanis a múlt év szeptemberében csak 2604 hektolitert vittek be Magyarországból, az idén 6537 hektolitert és 896 hektoliter mustot. Olaszországból a tavalyi 8877 hektoliter helyett csak 7621 hektolitert, Jugoszláviából 2286 hektoliter helyett 1610, Bulgáriából a tavalyi 2794 hektoliter helyett 856, Görögországból 7615 hektoliter helyett 2010 és Spanyolországból 5746 hektoliter helyett 4101 hektolitert vittek be.

= **Elrendelték a csődöt özvegy Hammerschlag Lipótné ellen.** Jelentette az Aradi Közlöny, hogy özvegy Hammerschlag Lipótné diszmiárukereskedő csődöt kért maga ellen. Ma foglalkozott ezzel a kérelemmel az aradi törvényszék és helyt adva a kérelemnek, elrendelte a csődöt. Csődtömeggondnoknak dr. Grosz Ignác, helyettesének pedig dr. Kele Sándor aradi ügyvédek neveztek ki. A követelések bejelentésének határideje január 13.

= **Ujjászervezik az adókiivetőbizottságokat.** Bucurestiből jelentik: Madgearu, az új pénzügyminiszter jelenleg minden idejét az új költségvetés kidolgozására fordítja. A pénzügyminiszter sokat tanulmányozza a költségvetés tervezését is. Az állami bevételeket tanulmányozva arra a meggyőződésre jutott, hogy az adókat csökkenteni kell, illetve az eddigi emeléseket nem kell bevenni az új költségvetésbe. Revízió alá kell venni azonban ezzel szemben az adókiivetéseket. Különösen a szabad foglalkozásuk adójára vonatkozik ez, mert az ügyvédek és orvosok különösen a régióban egészen neveltséges összegeket fizetnek. A pénzügyminiszternek az a véleménye, hogy az adókiivető bizottságokat reorganizálni kell. Ezeket a gyakorlat szempontjainak figyelembevételével kell összeállítani. Éppen ezért Madgearu miniszter esősorban az érdekelteket, a kereskedőket és iparosokat akarja meghall-

gatni, hogy ezeknek mi a véleményük az adókiivető bizottságok leghelyesebb összeállításáról.

= **A lengyel Nemzeti Bank leszállította a kamatlábat.** Varsóból jelentik: A lengyel Nemzeti Bank igazgatósága ma az összes érdekelt felek tudtára adta, hogy az eddigi 9 százalékos kamatlábat 8 és fél százalékra szállítja le. A bank új rendelkezését azonnali hatállyal léptette életbe.

= **Felülvizsgálják a Palcu-féle csődügy elszámolását.** Az aradi törvényszék Tamásdan—Costa-tanácsa mára üzte ki dr. Rohan Demeter világi ügyvéd, a pancotai Palcu Lázár-féle csődtömeg elmozdított csődtömeggondnoka számolásainak felülvizsgálását szolgáló tárgyalást. A mai tárgyaláson Palcu Lázár összes hitelezői nevében dr. Sarkady Dénes nagyváradi ügyvéd, dr. Hoffmann Lajos, az új csődtömeggondnok, dr. Rohan Demeter, az elmozdított csődtömeggondnok és dr. Avramescu Vazul, dr. Rohan megbízottja jelentek meg. A csődtörvény 166. szakaszának rendelkezése értelmében az elszámolást elsősorban az új csődtömeggondnoknak kell felülvizsgálnia és erre való tekintettel a bíróság elrendelte, hogy az elszámolásokat adják át dr. Hoffmann Lajosnak, akit azután utasítottak, hogy az elszámolás felülvizsgálása után tegye meg jelentését. Itt említjük meg, hogy dr. Rohan Demeter az aradi törvényszék határozata ellen, amelyben

elmozdították őt a csődtömeggondnoki tisztségtől, felfolyamodással élt a táblához.

= **ÁLHIREK KÉT NAGY BUCURES BANK FUZIÓJÁRÓL.** Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt olyan hírek terjedtek el a bucaresti-i közgazdasági sajtóban, hogy a Banca Crisoveloni és a Banca de Credit fuzionálni fognak. Ma délelőtt az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója beszélgetést folytatott a Banca Crisoveloni egyik igazgatójával, aki a fuzióról szóló híreket a legkategorikusabban megcáfolta.

= **Olcsó házépítési akció Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium kebelében egy bizottság alakult, amelynek célja egy takarékpénztár felállítása, amelyik olcsó ház- és lakásépítéseket finanszírozzon. Azt tervezik, hogy külföldi konzorciumokat vonnak be és az állam is szubvencionálni fogja ezt a vállalkozást.

= **Az Östreichische Creditanstalt alaptőkét emelt.** Bécsből jelentik: Az Östreichische Creditanstalt ma Rothschild Louis báró elnökletével közgyűlést tartott, amelyen a résztvevők hozzájárultak az igazgatótanács indítványaihoz, a Bodencreditanstalt és az Erste Östreichische Sparkassa-val történt fuzió ügyében tett intézkedések tárgyában. Hozzájárultak ahhoz, hogy az alaptőkét 85 millió schillingről 95 millió schillingre, illetve 96 millióról 125 millió schillingre emeljük fel.

Kétmillió dináros

ügyvédi költség számla.

Dr. báró Vojnics Miklós budapesti ügyvéd pöre Széchenyi Emil gróf ellen.

Budapestről jelentik: Széchenyi Emil gróf és felesége, született Hunyadi Mária grófnő, dr. báró Vojnics Miklós ügyvéd utján a hágai vegyes döntőbírótság előtt keresetet indítottak birtokuk zár alá vétele miatt. A döntőbírótság az ilyen perekben még nem döntött, mielőtt azonban Széchenyi gróf perében az érdemleges határozat megtörtént volna, a felek ügyvédjük között differencia merült fel, aminek következtében Vojnics báró le is mondott Széchenyi grófék ügyvédi képviselőtéről s elvégzett munkadíja fejében 203.000 P. expenznótát mutatott be. Dr. báró Vojnics Miklós az ügyvédi tiszteletdíjat azon az alapon számította ki, hogy a per alatt álló birtok értéke 13 és fél millió aranykoronára tehető. Széchenyi grófék az ügyvédi költség számlát nem, voltak hajlandók kifizetni, mire dr. Vojnics pert indított követelése érvényesítésére.

A per során Széchenyi gróf és neje érdekes módon védekeztek. Széchenyi Emil gróf mint elsőrendű alperes felolvasott vallomásaiban azt vitatta, hogy dr. báró Vojnics keresete vele szemben alaptalan, mert tulajdonképpen nincs is vele jogviszonyban. A hágai döntőbírótság előtt folyó perben ugyanis nem az ő, hanem felesége birtoka van érdekelve és dr. Vojnicsnak a megbízást felesége és nem ő adta. A követelés érdemi részére vonatkozóan a másodrendű alperes, gróf Széchenyiné tette meg észrevételeit és kijelentette, hogy a tiszteletdíj alapjául vett birtokérték irreális, mert egyrészt önkényes értékelésen alapul, másrészt egy ilyen pernél nem is lehet a zár alá vett ingatlanok háboru előtti értékét alapul venni. Egyébként is — folytatta védekezése során Széchenyi grófné — dr. báró Vojnics mindössze két érdemleges aktusban vett részt mint ügyvéd és az ügyvédi képviselőről éppen a legrosszabb időben mondott le. A bíróság elrendelte Széchenyi Emil gróf és feleségének személyes meghallgatását, erre azonban nem került sor, mert a felek között egyezkedési tárgyalások indultak meg.

Az IPAROS OTTHON Kulturházában

november 17-én, vasárnap este 9 órakor tartja meg a neves énekművész:

Hajdu B. János

dalostályát, melyen fellép az aradi orosz dalnok. Több művész magánzsám. Belépődíj nincs.

Rádióamatőrök figyelmébe!

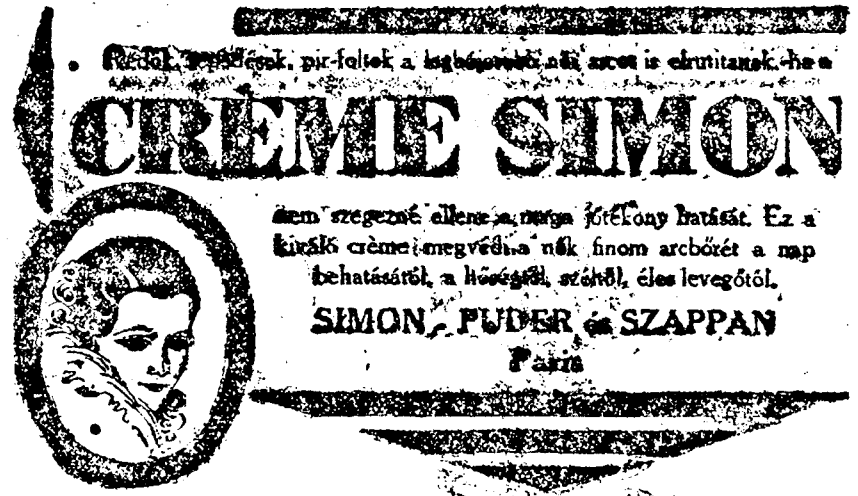
Rádiócsövei emisszióját és meredekségét **díjmentesen felülvizsgáljuk** pénteken délután.

Ne mulassza el a kedvező alkalmat!

KALMÁR JÓZSEF

Str. V. Alexandri 2. (Salacz-uca.)

Hirdessen az Aradi Közlönyben

CREME SIMON

nem szegezték ellene a maga jótékony hatását. Ez a kiváló krém-megvédés a nők finom arcbőrére a nap behatásától, a hőszél, szél, és levegőtől.

SIMON, PUDER és SZAPPAN
Paris

Nagy fűtőtakarítás szabadalmazott ZSIGMUND-féle kályhánál. A fűtőtechnika csodája! Számos előzetes levél és hivatalos szakvélemény bizonyítja jóságát és 50% tüzelőanyag megtakarítását. Megtakarítást készítő: HAMMER ZSIGMUND és FIA Üzletében Arad, Bulevardul Regele Ferdinand No. 27 (Boros Béni ter)

INGYEN AD

minden felvételhez egy művészi kivitelű nagytáblát és egy izléses zsebtükröt, saját arcképével

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

A hazafias világosi pénzhamisító.

Humoros jelenet az aradi törvényszék előtt. — A bíróság felmentette a pénzhamisítással vádolt cigányokat.

(Arad, november 14.) Nem mindennapi bűnpert tárgyalt ma az aradi törvényszék. Mindkét esetben cigányok ültek a vádlottak padján, akiket azzal vádoltak, hogy pénzt csaltak ki hiszékeny gazdálkodóktól azzal, hogy ők tudnak pénzt hamisítani. Az aranyláz elfogta a hirtelen gazdagság után vágyó egyszerű parasztembereket és tízezreket adtak át állítólag a vádlottaknak. Carpati Vilmos volt az egyik bűnper vádlottja, akit Tundra György revistei János és felesége jelentettek fel október 12-én, mert 55.000 lejt adtak át a cigánynak állítólag, aki azzal szédítette meg őket, hogy aranypénzt tud hamisítani, csak a költség van gépekre és ahhoz pénz kell. A feljelentők a mai tárgyaláson módosították vallomásaikat és azt állították, hogy nem Carpatinak, hanem más két cigánynak adtak 10.000 lejt a hamisítógép felszerelési költségeire. Miután a vádlott is tagadta, hogy ő pénzt kapott volna aranygyártás címén Tundrától, a törvényszék a vádlottat felmentette.

A másik hasonló bűnügyet az Orazeanu-Mager-tanács tárgyalta. Itt a feljelentő Grosan Petre világosi lakos, volt községi rendőr volt aki állítólag Carpati Sofron és Kovács Gracia világosi cigányoknak 30.000 lejt adott át, mert ezek az állították, hogy magyar egypengős pénzeket tudnak csinálni. A két vádlott tagadta, hogy a terhükre rótt bűncselekményt elkövették volna. A feljelentő kihallgatása bővelkedett a humoros jelenetekben. Amikor belépett a tárgyalóterembe, emelt hangon szólalt meg:

— Köszöntöm a mélyen tisztelt bíróságot, az elnök urat, az ügyész urat és az egész törvényszéket.

Majd általános derűtség közben folytatta vallomását:

— Hazafias érzésemet követtem, amikor egy idegen ellenséges ország valutájának a hamisításához pénzt adtam. De azt is ki kell emelnem, hogy én tulajdonképpen csak azt akartam megállapítani, hogy milyen módon akarják a hamisítást elkövetni és akkor azután lelepleztem volna őket.

— Nem tudta — szölt az elnök — hogy maga is büntetendő cselekményt követ el akkor, amikor segédkezést akart nyújtani a hamisításához?

— Kérem elnök ur, én erre nem gondoltam, de nem is gondolhattam, amikor az volt a tervem, hogy leleplezem ezt a pénzhamisító bandát.

A törvényszék rövid tárgyalás után, miután a

vádlottak tagadták, hogy pénzt kaptak volna Grosantól és semmi bizonyítékot nem produkált ellenük a tárgyalás, mindkettőjüket felmentette a vád alól.

Elhárult az akadály az aradi autobuszállomás létesítése elől.

(Arad, november 14.) A város már régebben tervezi — mint azt elsőnek az Aradi Közlöny írta meg — hogy a Fa-uccában autobuszállomást állít fel. A terv megvalósítása elé eddig számos nehézség gördült, többek között az, hogy a város nem tudott megegyezni a főbérletjével, aki az állomásnak kiszemelt Fa-uccai házat bírja bérben s aki azt albérletbe adta. Ma sikerült megállapodást létrehozni az albérlettel, kinek kárpótlásként az autobuszállomás ügyében szintén érdekelt megyei prefektúra megfizeti a lakását. Így megtörtént az a furcsa eset, hogy a város a saját tulajdonát képező ingatlant albérletbe vette az albérlettel.

Most már tehát semmi sem akadályozza a Fa-uccai autobuszállomás létesítését és az Interim-bizottság legközelebbi ülésén tárgyalás alá veszik az ügyet. Az ucca egyik oldalán — a terv szerint — a vidéki autobuszok fognak állani, míg a másik oldalt a vidéki autótaxis foglalják el.

Szőrmebunda,

téli kabát,

szövet- és selyemruha feltűnő olcsó árakban a **VICTORIA** női confection divatházban Arad, a Dáciával szemben.

Fizessen elő a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG-ra

leggyorsabb hírszolgálat, a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Márton Sándor, Lyskoos, Szomoró Emil, Pénkhősi Andor, Elek Artur és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát.

Előfizetési ára:

Egy hére... 200 lej
1/4 évre... 500 lej

Előfizetéseket felvesz: PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

A szerkesztésért ideiglenesen SALGÓ HENRIK felel.

Tűzifa szükségletét szerezze be Schönwald B. cégnél az évár-téren. Telefon 181.

Modeli kalap-
jaimit lezárt-
litott áron

200

lejárt
ár-
sitem

60

lejárt
vállal-
nak.

GABY
szalon Arad, Jó-
zsef tncg-ut II,
lent az üzletben

A leg-
moder-
nebb

fürdőberendezések
és vízvezeték javítások

nyosár-
bon ké-
szülnek

Lukacs

Str. Bratianu
(Weitzer J.-ucca)
19. szám.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, november 15.

Bucuresti. 17. Könnyű zene. 21. Galman tenorista áriaestje. 21.45. Rádiózenekar. — Berlin. 15. Gramofon. 17.30. Szórakoztató zene. 21. Zenekari hangverseny. 21.30. Szórakoztató zene. — Belgrád. 13.40. Gramofon. 18.30. Beethoven el nem készült operatervei. 19. Kávéházi zene. 21. Opera közvetítése a Nemzeti Színházból. — Kassa. 13.05. Gramofon. 18.10. Rádiózenekar. 20. Békefi-Propperné magyar előadása. 20—23.30. Opera Pozsonyból. — Nápoly. 22.02. Verdi: „A végzet hatalma“ című négyfelvonásos operájának előadása. — Prága. 13.30. Déli zene. 17.30. Kamarazene. 20. Jeremiás: „Karamazov-fivérek“ című dráma a prágai Nemzeti Színházból. 23.15. Kávéházi zene. — Róma. 18.30. Könnyű zene. 22.02. Kálmán „Márica grófnő“ című háromfelvonásos operettje. — Wien. Lipót-nap, nemzeti ünnep. 11.20. Orgonaverseny. 12. Szórakoztató zene. 16. Miesler Anny zongorahangverseny. 19.25. Lipót-napi népies csevegés zenével. 20.30. A könnysbergi rádiózenekar hangversenyének közvetítése a nagy hangversenyházból. — Budapest. 10.15. Hangverseny. Közreműködik: Vágó Ilus (ének), Laky Gyula (ének) és Vig György (saxofon). 1. Déli ha-

rangszó az Egyetemi templomból. 1.05. A rádió házi kvartettjének hangverseny. 4. Piaci árak és árfolyamuterek. 5.20. Onkel Hans németnyelvű meséi. 6.10. Az Országos Cserkész Szövetség előadása: Zsembery Gyula dr. orsz. társelnök: „Téli sportok a cserkészzetben“. 6.45. A Fejes szalonzenekar hangverseny az Ostende kávéházból. 8.50. Márkus László, a m. kir. Operaház főrendezőjének előadása: „Az operaszínpad és a színpad modern törekvései“. 9.10. A Zeneművészeti Főiskola Zenekarának hangverseny. Az egyes számokban a hegedűszólót Hubay Jenő dr., a Zeneművészeti Főiskola főzeneigazgatója játsza. 10.10. A Székesfehérváros Elektromos Művei Testező Egyesülete Dalkörének hangverseny. Közreműködik: Stranzky Aranka, a Városi Színház operaénekesnője. 11.35. Gramofonhangverseny.

SZOMBAT, november 16.

Bucuresti. 17. Könnyű zene. 21. Színházi előadás közvetítése. — Berlin. 15. Különböző nemzetek indulói. 17.30. Szórakoztató zene. 20. Vidám dalok. 21.30. A „Katakomba“ című kabaré. — Belgrád. 13.40. Könnyű zene. 18.30. Operettzene. 21.30. Házi hangverseny. 23. „A kristályférfi és a bronzasszony“, vig egyfelvonásos. 23.50. Táncczene. — Kassa. 13.05. Könnyű zene. 20.05. Táncczene. 20.30. Közvetítés Prágából. 22. Köz-

vetítés Brünnből. 23. Közvetítés Prágából. 24. Kávéházi zene. — Nápoly. 18. Kis hangverseny. 22.02. Zambaldi „Cézár menyasszonya“ című háromfelvonásos vígjátéka. — Róma. 18.30. Könnyű zene. 22.02. Vámoszenekar, közben kétfelvonásos rádióvígjáték: „Börtönzés jótékonyaságból“. — Wien. 12. A Cerdanegyes hangverseny. 17. Szórakoztató zene. 20. Kamarazene. 22. A mendai halál — hangjáték. Utána: Jazzzene. — Budapest. 10.15. A m. kir. 1. honvédegyalozered zenekarának hangverseny. Vezényel: Fricsay Richard zeneügyi igazgató. 1. Déli hangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 1.05. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangverseny. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 5. Javornitzky Jenő, igm. sz. főtanácsos, a Kansz. vezértitkára előadása: „A magyar köztisztviselők az államháztartásban és a társadalomban“. 6. A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 7.50. Zagon István vidám karcolataiból olvas fel. 8.30. Gombos Gyula, m. kir. honvédelmi miniszter előadása: „A nemzeti hadsereg bevonulásának tizedik évfordulója“. 9. Vígjáték-előadás a Studióból. „A király házassodik“, Vígjáték három felvonásban. Irta Tóth Kálmán. Rendezi Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja, a Stúdió főrendezője. Utána kb. 11.15. Pertis Jenő és cigányzenekarának hangverseny a Britannia nagyszállóban.

Ápróhirdetések

HAZASSÁG.

KÖZÉPKORU, gyermektelen özv. vagyok, van saját házam, iparvállalatom és egyéb vagyonom. Házasságot kötnek középkorú uttal. Leveleket továbbít teljes címmel „Iparvállalat“ jellegre az Aradi Közlöny kiadója.

HAZASSÁGOT előkelő körökben diszkrétén közvetít BIZONY FERENC nemzetközileg ismert házasságközvetítő irodája Timisoara, IV. Gh. Baritiu No 1.

AIKALMAZÁS.

PÉNZTÁRKEZELŐNŐ perfect román, vagy német, ki a kiszolgálásban is segédkező felvétetik. Ajánlatok „Megbízható“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába 5877

PERFEKT szakácsnőt keresek, Strada Crisan 8., I. em

FÜSZER-, vas- és rövidárrban feltétlen jártas komoly segéd, ki legalább 3-4 évi gyakorlattal bír, azonnal felvétetik. Fuchs, Gurahonc. 5411

SZAKÁCSNÉ kerestetik Str. Closca 12., I. 8 ajtó. 5899

PERFEKT bejáró főzőnő ajánkodik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 5900

HUSZONHAT éves diplomás szülésznő állást keres orvosi rendelőbe vagy privát ápolónőnek. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 5903

TISZFESSEGES minden jó bizonyítvánnyal felvétetik. Volt Erzsébet-körút 56., földsz. 2. 5904

LAKÁS.

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban.

KISEBB udvari lakás esetleg műhelynek kiadó. Str. Popa Gheorghe 3. 5902

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban

SZÉP uccai szoba butorozva fürdőszoba használatlalt kiadó. Minorita-palota, Str. Bratianu 2., II. em. 4. 5879

Legjobb rádiókészülékek és hangszórók kaphatók.

Nagy választék olcsó és jó alkatrészekben.

„SIRIUS“ Elektrotechnikai Vállalatnál

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-u.) 1.

Fehér Kereszt-épület.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ANTIK FESTMÉNYEK, vitrinek, kandélaber, komódok, márkás porcellánok, márványszobrok, komplett uriszoba, hálió, ebédlő, szalonberendezések, zongorák, goblein képek, női és férfi bundák, különböző szőrmék, u. m.: nyest, skunksboák, lábzsák, fotelok, asztalok, fali vitrinek, fali tálak, disztárgyak, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

BUTOR eladó, kétszobás lakás kerttel kiadó. Calea Saguna 202. 5901

BIZOMÁNYI ÜZLETMÉRSZÉRE KERESSEK antik és modern butorokat, csejányeket, disztárgyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, stb. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Tetőfedőcserepet,

használat, épít

keresek megvételre.

Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 280

Új rendszerű fűtőkályhát készit

BRANDT bádogos

Strada Bratianu 19.

Naponta 10 lejbe kerül a fűtés

Tűzifa

waggontólben, mindenfajta

hasáb és dorong,

ugyszintén ölezo és apritva

házhöz szállitva, legolcsóbb

napi árakon

KÖVES DEZSŐ fakeskedőse, el,

telep: Cetatea Veche (Óvár-tér),

vároai iroda: Str. Unirei (Bábián Gábor-ucca) Ortutay-ház.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és itsztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban.

Eladó bérházak!

Arad város szívében 400.000 lej évi jövedelemmel. Központba nyúló uccában 300.000 lej jövedelemmel. MAGÁNHAZAK: Villaserü urilak 6 szobás modern lakás és telekkel (6 évi adómentesség). 2 szoba konyha 1 1/2 hold telekkel, 1/2 hold szőlővel, istállóval, gyártelepnek is megfelel. 2 és 1 szobás lakással. 18 lóra istálló és raktárhelyiséggel 7000 lej havi jövedelemmel. Több magánház 2 és 3 szobás, elfoglalható lakással. Mellékében 3 szobás konyhás elfoglalható lakással. FÜSZERÜZLET: 3 szobás, konyhás lakással. VIDÉKEN: 200 ezer lej évi jövedelemmel 1. rendű üzem külön befektetés nélkül elköltözés miatt 650.000 lejért eladó. Aradhoz közel vāmörli malom 2 pár dupla, 2 pár szimpla Ganz-féle hengerrel, 4 pár 35-ös complet rostaházi berendezés, olajprés stb. 8 szobás lakás, nagy raktár, hízaló-órákkal és nagy telekkel áron alul. Nagy 10 éves épület két 5 szobás konyhás lakással olcsó áron eladó. Vegyeskereskedés, korcsmával 2 szoba konyhával. HÉGYALJÁN: 5 szobás stb modern ház 4 hold 1-a szőlővel, nagy pincével, 3 prés és teljes berendezéssel, hordókkal. Külön 1 hold szőlővel, lakással, kolna berendezéssel. 5 szobás modern ház, pince és prés berendezéssel, 2 hold szőlő 2 szobás lakással, kolna és pince berendezéssel. 27 hold 1-a szántó irtás föld. BÉRELET: Kiadó 2 szoba, konyha stb. butorozva vagy üresen. KERESÜNK BÉRBE: 3 szobás parkettás, teljes műhely lakást, földszint vagy 1. emelet.

„DOINA“

ker. váll. Ingatlanforgalmi irodája Arad, Piata Catedrala 9. (Thököly tér) emelet, román templommal szemben.

„VICTORIA“

soffőriskola, 4518

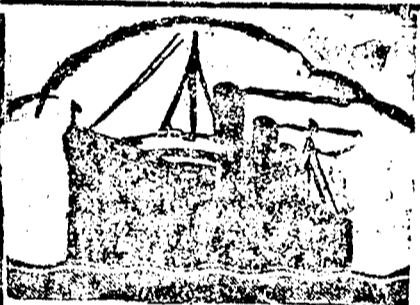
garantált kiképzés modern autón. Bul. Reg. Ferd. 37. (Boros Béni-tér)

Tűzifát, zabot, szénát, uj és óbert vezünk és eladunk.

„Doina“ ker. vállalat

ARAD,

Plata Catedrala 9. (Thököly-tér).

Jegyezze fel magának a Kamburg—Amerika Linie

oimeit felvilágosítások céljából, utazásokat illetőleg

Kanadába
Északamerikába
Délamerikába

(Argentína, Uruguay, Chile)
Középamerikába
(Columbia, Venezuela, Cuba, Mexico)

valamint a következő kéjutazásokra:
Világkörüll utazás,
Földközítengeri utazások,
Fjorú- és sarkutazások,
Tanulmányutazások Északamerikába.

Mindenemű felvilágosítások és ismeretők kaphatók:

Hamburg—Amerika Linie

S. A. R.

Lazarovitz L. H. vezérigazgató

Arad, Str. Eminescu 12.

Timisoara, Str. Meroy 2.

Vízumok, C. F. R.

bérletek és külföldi utlevelek hosszab-
bitása miatt, forduljon bizalommal:

Sándor Ferenc

könyvkereskedés, közismerten legmegbízhatóbb
legrégibb vízumirodájához Arad, Bul. Reg. Maria
No. 10. Megyeházzal szemben. — Telefon: 6-11.